Jaarstukken 2023

Gemeenschappelijke regeling
Samenwerking de Liemers

CONCEPT

Versie 1.3
Datum 28 maart 2024

Inhoud

Managementsamenvatting **5**

JAARVERSLAG **8**

PROGRAMMAVERANTWOORDING **8**

Algemene dekkingsmiddelen *9*

Overhead *9*

Vennootschapsbelasting *9*

Onvoorzien *9*

1. Programma Bestuur **10**

1.1. Directie SDL *10*

1.1.1 Missie 10

1.1.2 Visie 10

1.2. Ondernemingsraad *11*

1.2.1 Missie 11

1.2.2 Gespreksonderwerpen 11

1.2.3 Wat heeft de OR bereikt 11

1.3 Wat heeft het gekost? *11*

2. Programma RID **12**

2.1 Wat hebben we bereikt? *12*

Richtinggevende strategische keuzes RID 12

Portfoliomanagement 12

Personeel 13

Basis op orde 13

2.2 Wat hebben we gedaan *13*

Maatwerk projecten 13

Lopende projecten 13

2.3 Informatiebeveiliging *14*

2.3.1 BIO en ENSIA 14

2.4 Wat heeft het gekost? *15*

3. Programma Inkoop **16**

3.1 Wat hebben we bereikt ? *16*

Inkoopresultaat 16

Afgeronde aanbestedingen 2023 inclusief resultaat 16

3.2 Wat hebben we ervoor gedaan *17*

Inkoopontwikkeling en successen 17

3.3 Wat heeft het gekost? *19*

4. Programma RSD **20**

4.1 Wat hebben we bereikt? *20*

4.1.1 Missie RSD 20

4.1.2 DNA 20

4.2 Wat hebben we ervoor gedaan? *20*

4.3 Wat heeft het gekost? *23*

Beleidsindicatoren **24**

PARAGRAFEN **26**

CONCEPT

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 27
5.1.1 Weerstandsvermogen ... 27
5.1.2 Kengetallen ... 28
5.1.3 Ontwikkelingen ... 28
5.2 Onderhoud Kapitaalgoederen ... 28
5.3 Financiering ... 28
5.3.1 Leningen/Krediet/Schatkistbankieren ... 28
5.3.2 EMU-saldo ... 29
5.3.3 Renterisicobeheer ... 29
5.4 Bedrijfsvoering ... 31
5.4.1 Personeelsbeleid ... 31
5.4.2 Integriteit ... 31
5.4.3 Ziekteverzuim ... 31
5.4.4 Planning – en controlcyclus ... 31
5.4.5 Rechtmatigheid ... 32
5.4.5.1 Begrotingscriterium ... 32
5.4.5.2 Kredietoverschrijdingen ... 32
5.4.5.3 Rechtmatigheid Europese aanbestedingen ... 33
5.4.5.4 Rechtmatigheidsverantwoording ... 33
5.4.5.5 Acties ter voorkoming van toekomstige afwijkingen ... 33
5.5 Verbonden partijen ... 34
5.6 Kostenverdelingsafspraken ... 34
5.7 Wet open overheid ... 35
5.8 Normenkader GR Samenwerking De Liemers 2022 - 2023 ... 36
JAARREKENING ... 37
6. Balans en overzicht van baten en lasten ... 38
6.1 Balans ... 38
6.2 Overzicht van baten en lasten ... 39
7. Waarderingsgrondslagen ... 40
7.1 Waardering en resultaatbepaling ... 40
8. Toelichting balans ... 42
8.1. Specificatie balansposten per 31-12-2023 ... 42
8.1.1. Activa ... 42
8.1.2. Passiva ... 43
8.2 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen ... 44
9. Toelichting op het overzicht van baten en lasten ... 45
9.1 Bestuur ... 45
9.2 RID ... 46
9.3 Inkoop ... 48
9.4 RSD ... 48
9.5. Rechtmatigheidsverantwoording ... 50
9.6 Incidentele baten en lasten ... 51
9.7. Gebeurtenissen na balansdatum ... 51
10. Overzicht Taakvelden en WNT ... 52
10.1 Taakvelden per programma ... 52
10.2 Wet normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ... 54

CONCEPT

11. Bijlagen 56
11.1 Werk en Inkomen 56
11.2 Tozo 56

CONCEPT

Managementsamenvatting

De jaarstukken 2023 geven inzicht in de ontwikkelingen, behaalde doelen en financiële verantwoording.

Het jaar 2023 stond in het teken van de continuerende oorlog in Oekraïne en de daaruit voortvloeiende zaken: hoge energielasten, opvang Oekraïners en uitbetalen leefgelden. Maar ook de personeelstekorten op de arbeidsmarkt voor SDL als werkgever speelden een grote rol. Dit laatste bood ook mogelijkheden voor klanten van de RSD.
Daarnaast werd de laatste gehand gelegd aan de nieuwe bestuurlijke opdrachten van RSD en RID.

De jaarrekening SDL laat op basis van de lasten een verschil zien van € 1.312K ten opzichte van de tweede tussenrapportage 2023.

- Dit verschil is grotendeels het gevolg van een presentatiewijziging: voorheen werden overige baten, zoals subsidies, in mindering gebracht op de personeelskosten. Dit geeft (a) een onrealistisch beeld van de omvang van de personeelskosten en (b) een mogelijk grillig verloop van de personeelskosten doordat subsidies ieder jaar van een andere omvang zijn.
  Om een zuiverdere weergave te hebben zijn de overige baten nu uit de personeelskosten gehaald en separaat vermeld in de baten. Hierdoor stijgen zowel de lasten als de baten. Dit uit zich in hogere lasten van 1,3 miljoen maar ook in hogere baten van 1,26 miljoen.
- Behoudens de presentatiecorrectie betreft het verschil lager begrote dienstverleningskosten. In de tweede tussenrapportage zijn enkele dienstverleningskosten niet meebegroot (o.a. ROOO, energietoeslag). Daar deze diensten uiteindelijk wel zijn afgenomen zijn er dus wel kosten voor gemaakt. Deze waren echter niet begroot hetgeen tot een verschil leidt. Daarnaast zijn de personeelskosten hoger uitgevallen als gevolg van langdurige inhuur bij de RID en Inkoop en zijn oninbaar geachte balansvorderingen afgeboekt.
- Het grootste voordeel (€ 302K) wordt behaald op de kapitaallasten. Dit is het gevolg van de ontwikkelingen bij de RID in de afgelopen jaren, waardoor veel projecten geen doorgang konden vinden of vooruit zijn geschoven. Voor de komende jaren wordt een stijging van de kapitaallasten verwacht als gevolg van een stijging van de gestarte projecten in 2023 en 2024.
- Op onderhoud applicaties is een voordeel behaald van € 155K. Door verbeteringen in het contractmanagement zijn de grote verwachte indexaties van leveranciers gemitigeerd. Ook is op enkele (niet vitale) applicaties het onderhoud verminderd of uitgesteld.
- Op de huisvestingskosten is een voordeel behaald van € 60K. Dit is het gevolg van meerjarige afrekeningen servicekosten. Omdat dit nog op de corona-jaren van toepassing was, waarin o.a. minder energie- en schoonmaakkosten zaten, was er sprake van een teruggave.
- Op automatisering is een overschrijding te zien van € 52K. Dit zit bij de RID en is het gevolg van hogere lasten door inhuur van externe specialisten.
- Overige overschrijdingen hebben plaatsgevonden op facilitaire zaken (€ 7K) en advies en controle (€33K).
- Overige onderschrijdingen betreffen bestuurkosten (€ 10K), ondersteunende diensten (€ 11K) en overige kosten (€ 8K).

De toelichting van de cijfers wordt gepresenteerd in hoofdstuk 9.

CONCEPT

Consolidatie op programmaniveau

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Programma 1: Bestuur	28.095	47.000	47.000	37.225	-9.775	I
Programma 2: RID	5.566.684	5.938.039	6.996.391	6.601.464	-394.927	I
Programma 3: Inkoop	336.559	287.675	337.675	346.446	8.771	I
Programma 4: RSD	6.774.804	5.447.712	5.897.300	7.595.816	1.698.516	I
Eliminatie doorbelasting intern	-379.444	-385.374	-397.457	-387.589	9.868	I
Totaal lasten	**12.326.698**	**11.335.051**	**12.880.909**	**14.193.363**	**1.312.454**	
Baten	**Realisatie 2022**	**Begroting 2023 prim.**	**Begroting 2023 nw**	**Realisatie 2023**	**Verschil 2023**	**I/S**
Programma 1: Bestuur	28.095	47.000	47.000	37.225	-9.775	I
Programma 2: RID	5.566.684	5.938.039	6.996.391	6.601.464	-394.927	I
Programma 3: Inkoop	336.559	287.675	337.675	346.446	8.771	I
Programma 4: RSD	6.554.804	5.397.712	5.847.300	7.545.816	1.698.516	I
Eliminatie doorbelasting intern	-379.444	-385.374	-397.457	-387.589	9.868	I
Totaal Baten	**12.106.698**	**11.285.051**	**12.830.909**	**14.143.363**	**1.312.454**	
Resultaat voor Bestemming	**-220.000**	**-50.000**	**-50.000**	**-50.000**	**0**	
Bestemmingsreserve Tozo	-75.000	-50.000	-50.000	-50.000	0	
Bestemmingsreserven Jeugd	-145.000	0	0	0	0	
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	

Eliminatie doorbelasting intern betreffen de Lasten en Baten voor de RSD die als bate bij de RID worden verantwoord en als kosten bij de RSD.
In de consolidatie worden deze geëlimineerd omdat ze op het SDL resultaat geen invloed hebben.

Algemeen

Wilfred Hekkers, algemeen directeur SDL, is gedurende 2023 ook actief geweest als directeur RID. Eind 2023 is een nieuwe directeur geworven die in januari 2024 is begonnen.

Conform de Financiële verordening SDL zijn in 2023 twee tussenrapportages opgemaakt en vastgesteld. In deze tussenrapportages wordt met name financieel inzicht gegeven over de stand van zaken en de prognoses voor het kalenderjaar.
Gelijk met de 2e tussenrapportage is ook een Verslag Rechtmatigheid – Kwaliteit voorgelegd. Hierin wordt verslag gedaan van de interne controle van werkzaamheden en constateringen waarop het Dagelijks Bestuur in de toekomst de Rechtmatigheidsverklaring kan afgeven.

In deze jaarrekening leggen wij verantwoording af over de gerealiseerde doelen en de financiele verantwoording.

RID en Inkoop

In 2023 is de RID in opdracht van het bestuur aan de slag gegaan met het opstellen van een Liemerse I&A visie. Deze visie is eind 2023 door het bestuur vastgesteld. Tevens zijn er door de RID, in samenwerking met opdrachtgevers en M&I partners, 2 scenario's voorgelegd voor de doorontwikkeling RID. Besluitvorming hierover zal in het voorjaar 2024 plaatsvinden door de Raden. De uitstroom van medewerkers RID is gestopt maar het aantrekken van nieuw vast personeel is lastig, gezien de huidige krapte op de arbeidsmarkt. Toch boekt de RID hier het laatste halfjaar meer successen. In januari 2024 start de nieuwe directeur RID, Patrick Marelis.

Op 15 juni 2023 heeft de gemeente Zevenaar formeel de huidige Inkoopsamenwerking opgezegd. Op dit moment zijn de SDL en 1Stroom nog in gesprek om te bepalen op welke wijze zij de samenwerking willen voortzetten. De verwachting is dat hier voor 1-7-2024 helderheid over is.

CONCEPT

RSD
De Bestuurlijk opdracht voor de RSD is half 2021 ingegaan en de RSD heeft de KPI's die hieruit voortvloeien in 2023 nagenoeg allemaal gerealiseerd. In 2023 zijn 295 klanten geplaatst op werk of opleiding. 86% van de klanten die in 2022 zijn geplaatst, zijn ultimo 2023 nog steeds aan het werk.

LEON (Leer- en Ontwikkel Netwerk) krijgt steeds meer bekendheid en EVA (digitaal inkoopportaal) is verder geprofessionaliseerd. In oktober hebben wij met veel succes een bijeenkomst georganiseerd met alle LEON-partners en onze klantmanagers.

Naast onze Bestuurlijke opdracht in 2023 waren er ook andere bijzonderheden, zoals:
- De oorlog in Oekraïne. Dit leidde tot extra overleg met de locatiemanagers van de opvangcentra in de Liemers. De RSD is verantwoordelijk voor het regelen en uitbetalen van leefgelden e.d.
- Het verstrekken van de Energietoeslagen.

De RSD is erg actief in allerlei regionale overleggen t.b.v. de arbeidsmarktregio Midden Gelderland. De RSD heeft in veel projecten regionaal en Liemersbreed geparticipeerd.

Deze jaarstukken zijn in lijn met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De jaarstukken bestaan uit het jaarverslag en de jaarrekening, en zijn ingedeeld in vier programma's:

Programma 1	Bestuur
Programma 2	RID
Programma 3	Inkoop
Programma 4	RSD

CONCEPT

JAARVERSLAG

PROGRAMMAVERANTWOORDING

CONCEPT

Algemene dekkingsmiddelen

De Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking de Liemers (SDL) voert de werkzaamheden voor Werk en Inkomen gemandateerd uit. Dit houdt in dat SDL geen algemene dekkingsmiddelen ontvangt.
De in 2020 ingevoerde Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) heeft in 2022 geleid tot de invordering van de verstrekte bedrijfskredieten. Deze uitvoeringskosten worden gedekt door de Bestemmingsreserve Tozo.
De Exploitatiekosten worden op basis van de vastgestelde begroting en de daarin opgenomen verdeelsleutels via voorschotnota's aan de opdrachtgevers in rekening gebracht. De uitkeringskosten worden in overleg met de accountmanagers ingeschat en ook via voorschotnota's in rekening gebracht. Deze kunnen eventueel naar aanleiding van een tussenrapportage bijgesteld worden.
Na afloop van het kalenderjaar worden de jaarrekening en de definitieve afrekeningen opgemaakt.

Overhead

De kosten zijn conform het Iv3-informatievoorschrift-2023 aan de taakvelden toegerekend.
Per programma is een overzicht van de taakvelden opgenomen. In hoofdstuk 10 wordt een totaaloverzicht van de taakvelden per programma en geconsolideerd weergegeven.
De totale lasten 2023 zijn € 14.193.363. Hiervan is € 5.862.054 toe te rekenen aan Overhead, (41,3%).

Vennootschapsbelasting

In het resultaat is geen bedrag opgenomen voor de VPB omdat de uitvoeringstaken van de GR, aan de deelnemende gemeenten vallen onder de Objectvrijstelling Vpb voor samenwerkingsverbanden aangezien:

- De activiteiten verricht worden voor de in het samenwerkingsverband participerende overheidslichamen;
- De activiteiten onbelast zouden zijn als ze door de participant zelf zouden zijn verricht;
- De participanten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten bijdragen aan het samenwerkingsverband;
- De dienstverleningsovereenkomsten zijn van geringe omvang, hebben geen winstoogmerk of het doel om structurele overschotten te behalen.

Onvoorzien

In de begroting was geen expliciet bedrag voor onvoorzien opgenomen.

CONCEPT

1. Programma Bestuur

1.1. Directie SDL

1.1.1 Missie

Leiding geven aan de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers (SDL), waarbij door samenwerking de dienstverlening op ICT-gebied, inkoop en het terrein van werk en inkomen, aan de deelnemende gemeenten goed verzorgd en gegarandeerd wordt.

1.1.2 Visie

Een goede dienstverlening op ICT-gebied, inkoop en het terrein van werk en inkomen.

Het bestuur van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers:

- Algemeen bestuur, bestaande uit leden van de colleges van de gemeenten, waaronder de voorzitter.
- Dagelijks bestuur bestaat uit 3 leden, bij voorkeur de burgemeesters; in 2023 waren dat burgemeester Van Hout van Westervoort, burgemeester Hieltjes van Duiven en burgemeester Van Riswijk van Zevenaar.
- De voorzitter van zowel het AB als het DB wordt door en uit het Algemeen bestuur gekozen. In 2023 was dat de heer H.B. Hieltjes.

Governance

Op 1 maart 2021 is de aansturing van de SDL aangepast van netwerkdirectie naar een directie SDL. De directie SDL bestaat uit algemeen directeur (tevens directeur RSD) en een adjunct directeur (tevens directeur RID en inkoop). Dit besluit is begin 2022 bekrachtigd in de Raden. Voor 1-7-2024 zal er een herziening plaatsvinden van de Wet op de Gemeenschappelijk Regeling. De gemeenten zullen samen met de directie SDL hierin optrekken.

Het Algemeen bestuur heeft in 2023 twee keer vergaderd en het Dagelijks bestuur drie keer.

CONCEPT

1.2. Ondernemingsraad

1.2.1 Missie

De OR-SDL is een gemeenschappelijke ondernemingsraad, waarin vertegenwoordigers van de RID en RSD zitting hebben. Zij wil fungeren als een betrouwbare, betrokken en transparante overlegpartner waarbij voortdurend gekeken wordt naar de balans tussen het collectieve belang van medewerkers en organisatie.
De Ondernemingsraad (OR) stelde zich in 2023 als doel om een betekenisvolle bijdrage te leveren aan het verbeteren van de organisatie en het werkplezier van onze medewerkers.

1.2.2 Gespreksonderwerpen

Onderwerpen waar de ondernemingsraad veel over gesproken heeft zijn:

- Ontwikkeltraject RID
  - Functiehuis
  - Assessments
- Kantoorconcept (i.v.m. geluidsoverlast RSD)
- Verzuimcijfers SDL (Arboarts)
- Instemmen interne gedragscode
- RI&E biologische agentia + beeldschermwerk
- Instemming ongevallen analyse
- PSA – werkgroep sociale veiligheid
- Vrijwilliger RSD
- Inkoop RID
- Professionalisering OR
  - Communicatie
  - Zichtbaarheid

1.2.3 Wat heeft de OR bereikt

De OR heeft ingestemd met het beleid rondom beeldschermwerk en het kantoorconcept.

De OR richtte zich ook op het verbeteren van het werkklimaat op kantoor. De RSD heeft met name last van geluidsoverlast bij de balie en de OR maakte hier een vast bespreekpunt van tijdens onze overleggen met de WOR-bestuurder. Dit resulteerde in 2022 tot toezeggingen om de geluidsoverlast weg te nemen. Dit blijft tot op heden een agendapunt tot dit opgelost is.

De OR volgde in 2023 een maatwerktraining. Tijdens de training werd stilgestaan bij het organiseren van OR-verkiezingen, communicatie met de bestuurder, communicatie naar de achterban.

1.3 Wat heeft het gekost?

Bestuur	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2e turap 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	28.095	47.000	0	47.000	37.225	-9.775
Baten	28.095	47.000	0	47.000	37.225	-9.775
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Taakvelden	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Verschil 2023
0.4 Overhead	47.000	47.000	37.225	-9.775
Totaal	**47.000**	**47.000**	**37.225**	**-9.775**

CONCEPT

2. Programma RID

2.1 Wat hebben we bereikt?

Richtinggevende strategische keuzes RID

Het in 2021 ingezette traject om een Bestuurlijke opdracht voor de RID te formuleren, is in 2022 voortgezet. Door het vertrek van de directeur RID in februari heeft W. Hekkers deze taak tijdelijk overgenomen. Samen met M&I Partners zijn er verschillende bijeenkomsten geweest met alle medewerkers van de RID, en ook met verschillende medewerkers uit de organisaties van de opdrachtgevers. De opdrachtgevers – I-managers, directeuren en portefeuillehouders - zijn nauw betrokken geweest bij dit proces. Begin 2023 is het rapport gepresenteerd en is door het Algemeen Bestuur besloten de huidige RID verder door te ontwikkelen. Op 6 april is dit besluit nader toegelicht tijdens een Raadinformatiebijeenkomst.

In het voorjaar 2023 is er i.s.m. M&I een Liemerse I&A visie opgesteld die in het najaar is vastgesteld met de volgende 10 speerpunten;

1. Functiehuizen op orde brengen.
2. Een eigentijds en robuust ICT-fundament;
3. Harmoniseren en standaardiseren
4. Verhogen informatiebeveiliging en privacy (IB&P);
5. Nieuwe wet- en regelgeving;
6. Verbeteren van de informatievoorziening;
7. Verbeteren van het informatie- en gegevensbeheer;
8. Meer datagedreven werken;
9. Verhogen digitale volwassenheid;
10. Innoveren met ICT

Deze I&A visie is vervolgens verder uitgewerkt in de Stuurgroep. Er zijn een aantal scenario's uitgewerkt voor een robuuste RID. Hieruit volgden de volgende opties;

1. minimale basisvariant
2. optimale basisvariant

Op verzoek van de bestuurders is hier een 3e variant aan toegevoegd:

3. de groeivariant

Het ligt voor de hand te sturen op de groeivariant omdat het onmogelijk is om per 01-01-2024 de organisatie op orde te hebben. Ook als we kiezen voor de minimale basisvariant lukt dat niet. Daarom is door het Algemeen Bestuur SDL het volgende besloten:

1. In 2024 groeien we naar de minimale basisvariant
2. De komende jaren groeien we verder naar de optimale basisvariant

De I&A visie, inclusief de geschetste scenario's, is op 15 november 2023 gepresenteerd tijdens een Raadsinformatiebijeenkomst. In het voorjaar 2024 zal dit aan de Liemerse Raden worden voorgelegd.

Portfoliomanagement

In de tweede helft van 2021 is het portfolioproces én het portfoliomanagementsysteem "Thinking Portfolio" geïmplementeerd en opgeleverd, waarin gemeenten, RSD en RID samenwerken met betrekking tot informatievraagstukken en uit te voeren wensen en projecten.
In 2022 en 2023 is het gebruik van Portfoliomanagement verder vormgegeven, maar het vraagt ook nog verdere optimalisatie en borging. In de nieuwe I&A-visie en -strategie is daarom als onderdeel van het speerpunt 9 *Verhogen digitale volwassenheid* het project 'Herijken van het

CONCEPT

portfoliomanagementproces' opgenomen. Dit moet leiden tot nog meer grip op het geheel van projecten, zodat ze optimaal bijdragen aan de strategische doelstellingen van de organisaties.
Het project gaat in 2024 van start. In het project zal ook de evaluatie van de tool Thinking Portfolio worden meegenomen, zoals afgesproken bij de aanschaf 3 jaar geleden.

Personeel

In 2023 zijn er veel vacatures ontstaan bij de RID, enerzijds omdat de arbeidsmarkt een grote vraag heeft naar ICT-medewerkers, anderzijds door de hoge werkdruk en onduidelijk toekomstperspectief bij de RID. De vacatures zijn veelal tijdelijk ingevuld met inhuur om de werkzaamheden doorgang te laten vinden. De tijdelijke directeur heeft veel tijd gestoken in gesprekken -zowel individueel en als per groep- met de medewerkers om samen rust en een toekomstperspectief te creëren. In 2023 is een operationeel manager a.i. aangetrokken om te borgen dat medewerkers op inhoud een goede sparringpartner hebben en projecten ook daadwerkelijk gestart konden worden. In december 2023 hebben we een nieuwe directeur gevonden voor RID de Liemers. Deze persoon zal 15 januari 2024 starten.

Basis op orde

Zoals eerder aangegeven geeft de vastgestelde Liemerse I&A visie houvast om de basis op orde te brengen. Hier is in 2023 hard aan gewerkt samen met de gemeenten. De eerste effecten zijn hiervan zeker zichtbaar in de samenwerking en communicatie.

2.2 Wat hebben we gedaan

Maatwerk projecten

Applicatie	Kosten 2023	Duiven	Wester-voort	Zevenaar	1Stroom	RSD	RID	WSP-MG	MGR
Datadistributie 1Stroom	10.843				10.843				
Software Centric Soc.Domein	42.726			42.726					
DVO WSP-MG	2.990							2.990	
Squit	260.671			113.597	147.074				
GovRoam	6.000	2.000	2.000	2.000					
Applicatie burgerzaken	177.332	50.683	37.884	85.753	3.012				
Gebruikerslicenties	581.192	14.975	8.427	250.259	202.559	55.518	23.322	10.636	15.496
DVO MGR	2.974								2.974
PKI en ov. Certificaten	5.254	1.541	1.379	899	89	1.346			
ISMS	20.265			9.450	10.815				
Decos	2.234	360	360	1.514					
Intranet	9.560			3.998	5.562				
Kikker-Grut	7.500	2.500	2.500	2.500					
Anonimiseersoftware	40.311			19.671	20.640				
Totaal	**1.169.852**	**72.059**	**52.550**	**532.367**	**400.594**	**56.864**	**23.322**	**13.626**	**18.470**

Dit zijn veelal structurele projecten waarbij niet alle partijen deelnemen of waarbij de kostenverdeling niet in lijn is met de verdeelsleutel RID.

Lopende projecten

Veel van de hieronder weergegeven projecten hebben in 2023 geen doorgang kunnen vinden door de grote werkdruk en het gebrek aan personeel.
Het verzoek blijft om alle niet bestede budgetten wel beschikbaar te houden voor de toekomst om met de nieuwe doorontwikkeling 2024 wel kredieten beschikbaar te hebben om hieraan uitvoering te geven.

CONCEPT

Project	Investerings-budget	Totaal 2023	Realisatie 2023	Toelichting	Budget naar 2024	Vrijval
4.16.2 Project IBP5 + 10 bgt-bor(K)	21.927	35.169	-	Doorschuiven naar 2024	35.169	-
4.16.2. Doc.Creation Tool(K)	-	31.730	-	Contract Templafy loopt t/m half of eind 2024	31.730	-
4.16.2. ESB(K)	33.406	53.406	-	Doorschuiven naar 2024	53.406	-
4.4.3 Toptakenwebsite(K)	-	58.979	2.415	Onderzoek digitale toegangkelijkheid gepland voor 2024	56.564	-
Uitbreiding Storage IBP 26(K)	107.000	107.000	-	Doorschuiven naar 2024	107.000	-
4.3.2 Managed SIEM/SOC(K)	-	-	7.841	Verwachting was dat hier geen kosten voor kwamen		
Project Topdesk Facilitair(K)	21.045	21.045	-	Doorschuiven naar 2024	21.045	-
Impl. gegevensmag.-kaartviewer (IPB 6	69.922	69.922	-	Doorschuiven naar 2024	69.922	-
Project tijdelijke Intranetten (IPB 1)(K)	15.782	15.782	-	Vervalt	-	15.782
Mijn Overheid(K)	12.200	12.200	-	Doorschuiven naar 2024	12.200	-
Vervanging telefoons RID(K)	-	14.824	1.943	Restant doorschuiven ivm nieuwe collega's in 2024	12.881	-
4.10.1 RID werkplekken(K)	-	65.000	11.275	Restant doorschuiven ivm nieuwe collega's in 2024	53.725	-
Centrale server hardware(K)	14.505	14.505	5.901	Restant doorschuiven naar 2024 ivm project Server 2012	8.605	-
Centrale storage(K)	220.600	220.600	-		220.600	-
4.4. Innovatiebudget (IBP1)(K)	162.600	186.914	38.225	Project uitgesteld naar 2024 ivm capaciteit	148.689	-
Nieuwe Liemerse Werkplek(K)	127.074	127.074	1.980	Doorschuiven naar 2024	125.094	-
4.18.1 Netwerksegmentatie(K)	22.776	22.776	25.746	Deel van project was pas in 2024 was verwacht		
Citrix GPU Licenties/impl/FSLogic(K)	34.863	34.863	-	Vervalt	-	34.863
Upgrade server OS impl dienstverl(K)	8.220	8.220	-	Doorschuiven naar 2024	8.220	-
Firewall gasteninternet(K)	18.049	18.049	-	In 2024 start project Publieke WiFi	18.049	-
4.17.3 Oracle migratie(K)	-	2.136	-	Vervalt	-	2.136
Mobiele telefoons RSD 2019(K)	42.596	42.596	3.406	Doorschuiven naar 2024	39.190	-
Mobile devices RSD(K)	135.548	143.509	6.514	Doorschuiven naar 2024	136.995	-
4.17.2 ICT Fouttolerantie(K)	107.000	107.000	-	Vervalt	-	107.000
4.16.2 Join SDL fase 2(K)	-	40.029	37.810	Doorschuiven naar 2024	2.219	-
4.16.2 Nieuw intranet SDL(K)	-	1.588	-	Toegangkelijkheidsonderzoek gepland voor 2024	1.588	-
4.17.1 Back up unit(K)	-	121.209	134.915	Overschrijding		
Doorontwikkeling M365(K)	-	150.000	16.315	Doorschuiven naar 2024, aanbesteding reeds geweest	133.685	-
Totaal	**1.175.113**	**1.726.125**	**294.286**		**1.296.575**	**159.781**

2.3 Informatiebeveiliging

Burgers en bedrijven moeten erop kunnen vertrouwen dat gemeenten de informatiebeveiliging op orde hebben. En daarbij gaat het niet alleen om techniek; medewerkers van een gemeente dienen op de hoogte te zijn van, en te handelen naar de gestelde beveiligingsrichtlijnen.

Sinds 2013 kennen we de Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Gemeenten (BIG), als basisnormenkader voor informatiebeveiliging binnen de lokale overheid. Met de BIG kregen gemeenten een belangrijk hulpmiddel ter verbetering van de informatiebeveiliging in handen en werd het mogelijk om gemeenten op een vergelijkbare manier efficiënt te laten werken met informatiebeveiliging. In 2018 werd de opvolger van de BIG gepresenteerd; de Baseline Informatiebeveiliging Overheid, oftewel: BIO.

Sinds 2016 is een nieuw opgezette verantwoordingssystematiek rond informatieveiligheid voor diverse deelgebieden in gebruik. Het gaat om de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA). Gemeenten generen daartoe zelf een deel van de input, maar RID de Liemers ondersteunt de gemeenten bij het gebruik van de verantwoordingsmethodiek eveneens door de nodige, vooral technische input te geven. Aanvullend vinden er Suwinet- en DigiD-audits plaats. Genoemde audits worden door RID De Liemers gecoördineerd, waarbij de auditors van de nodige informatie worden voorzien. In paragraaf 2.3.1 treft u aanvullende informatie over de BIO en de ENSIA aan.

2.3.1 BIO en ENSIA

De BIO is met betrekking tot beveiliging het belangrijkste normenkader voor de lokale overheid. Dat komt ook tot uitdrukking in het in 2020 opgestelde ‘Informatiebeveiligingsplan/-beleid Samenwerking De Liemers’. Uit genoemd plan blijkt duidelijk dat lokale overheden BIO- en ENSIA-plichtig zijn en Samenwerking De Liemers, en dan in het bijzonder de RID, op informatiebeveiligingsgebied ‘gemeentevolgend’ is, in de zin van dat de SDL gemeenten in staat moet stellen aan de BIO- en ENSIA-verplichtingen te voldoen. Dat betekent dat de BIO sowieso ook leidend is voor de SDL. De RID moet in dit kader ook voor afstemming zorgen in geval het gaat om bijvoorbeeld BIO-beveiliging rond ICT en Inkoop; het gaat immers om gezamenlijke onderdelen, waarbij de SDL voor haar maatregelen op draagvlak moet kunnen rekenen bij alle drie de gemeenten.

Het hierboven aangehaalde beleidsstuk schenkt ook veel aandacht aan de samenwerking met de gemeenten, de organisatie, de rollen en de driewekelijkse overlegstructuur met de gemeentelijke beveiligingsfunctionarissen. Genoemde items zijn buitengewoon belangrijk om doublures en inconsistenties te voorkomen.

Op dit moment voldoen de RID, gemeenten en de RSD grotendeels aan de BIO. Ter validatie is er in 2023 bij de RID een extra BIO meting gedaan. Hierin zijn de verbeteringen zichtbaar en hebben we zicht op de laatste zaken die we in 2024 geheel willen afronden. Daarnaast zullen we in 2024 samen met de gemeentes bepalen naar welk veiligheidsniveau we binnen de BIO variaties willen streven. Ook in 2023 zijn er weer Suwinet- en gemeentelijke DigiD-audits geweest. Voor de Suwinet audit zijn een aantal verbetering naar boven gekomen die we 2024 gaan realiseren.

2.4 Wat heeft het gekost?

RID	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	5.566.684	5.938.039	1.058.352	6.996.391	6.601.464	-394.927
Baten	5.566.684	5.938.039	1.058.352	6.996.391	6.601.464	-394.927
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Taakvelden	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Verschil 2023
0.1 Bestuur	48.500	63.500	64.180	680
0.2 Burgerzaken	136.000	126.500	146.430	19.930
0.4 Overhead	4.742.421	5.774.190	5.478.383	-295.807
0.61 OZB Woningen	189.300	193.300	189.483	-3.817
2.1 Verkeer en vervoer	99.500	99.500	81.692	-17.808
3.3 Bedrijfsloket	41.600	41.600	19.524	-22.077
7.4 Milieubeheer	17.500	17.500	4.087	-13.413
8.1 Ruimtelijke ordening	149.000	174.000	180.987	6.987
8.3 Wonen en Bouwen	128.844	108.844	49.110	-59.734
Totaal	**5.552.665**	**6.598.934**	**6.213.875**	**-385.059**

Het verschil tussen totaalwaarde taakvelden en lasten betreft de bijdrage van de RSD.

CONCEPT

3. Programma Inkoop

3.1 Wat hebben we bereikt ?

Naast reguliere taken heeft RID inkoop in 2023 samen met de gemeenten ingezet op verbeteren van de interne inkoopprocessen.

Inkoopresultaat

Aanbestedingsadvies en begeleiding
RID inkoop is in 2023 bij ongeveer 90 aanbestedingen betrokken geweest. 41 zijn in 2023 afgerond, waarvan 11 Europese openbare aanbestedingen. Dat is een aanzienlijk aantal omdat een Europees openbare procedure minstens 3 maanden doorlooptijd heeft en meer capaciteit vraagt in het selectieproces. De inkoopadviseurs hebben ofwel geadviseerd over de aanbesteding ofwel het gehele aanbestedingsproces ondersteund. Ca. 170 verzoeken om advies over inkoop/aanbesteding zijn afgehandeld. In slechts 8 gevallen is de afgesproken tijdmarge (reactie op een adviesvraag binnen 2 werkdagen) niet gehaald.

Afgeronde aanbestedingen 2023 inclusief resultaat

- In totaal is, ten opzichte van de raming vooraf, voor ruim € 900.000,= lager ingeschreven. Dat is minder dan in andere jaren maar te wijten aan de marktsituatie. Het is duidelijk dat ook in 2023 prijzen over de gehele breedte flink zijn gestegen. Dat maakt ramen van de opdrachtwaarde vooraf ook moeilijk. Wel laat het verschil tussen de duurste inschrijvers en de geselecteerde partijen zien dat aanbesteden loont.
- In veel gevallen is voldaan aan het streven van de gemeenten om maatschappelijk verantwoord in te kopen. De beleidsmedewerker Social return on Investment (SROI) van het Werkgeversservicepunt Midden Gelderland ondersteunt zowel opdrachtgevers als de inkoopadviseurs bij de inzet van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Die gezamenlijke aanpak is zeer succesvol.
- Waar mogelijk zijn regionale ondernemers uitgenodigd om in te schrijven.
- Administratieve lasten voor zowel gemeenten als inschrijvers zijn beperkt door in alle gevallen het aanbestedingsproces helemaal digitaal te laten verlopen.

90 aanbestedingen waarbij RID heeft geadviseerd of begeleid.

€ 900.000 totaal lager ingeschreven ten opzichte van de raming.

€ 2.000.000 verschil tussen duurste en geselecteerde inschrijvers. Aanbesteden loont!

€ 3.000.000 bijdrage SROI door winnende inschrijvers uitgedrukt in €.

170 aantal adviesaanvragen waarvan er slechts 8 buiten tijdmarge SLA.

CONCEPT

3.2 Wat hebben we ervoor gedaan

Inkoopontwikkeling en successen

Verbeteren naleving inkoopregels door ondersteuning inkoopproces in het zaaksysteem en geven van trainingen

Uit controle blijkt dat de naleving van inkoopwetgeving en -beleid aandacht behoeft. Gemeente Zevenaar heeft, met ondersteuning van RID inkoop, een stap gemaakt dit te verbeteren door het inrichten van het inkoopproces in het zaaksysteem en het ondersteunen van het proces met goede sjablonen voor inkoopdocumenten. Dit is in een training voor alle Zevenaarse budgethouders gepresenteerd en kan indien gewenst ook worden uitgerold bij 1Stroom en SDL. Hierdoor komt er meer grip op het inkoopproces en worden documenten gemakkelijker opgeslagen en gevonden. Een volgende stap is het inrichten van contractbeheer in het zaaksysteem. Dat is in 2023 bij Zevenaar en 1Stroom gerealiseerd en zorgt voor een betere monitoring van lopende contracten.
RID inkoop heeft een basistraining inkoop ontwikkeld. Deze wordt in Zevenaar verzorgd via de Zevenaar academie.

Duurzaam inkopen

RID inkoop leverde een bijdrage aan de kennistafel circulaire inkoop in de GWW van de Groene metropoolregio. Doel van de kennistafel is het opleveren van praktische tools voor gemeentelijke inkopers in de GWW. In 2023 heeft de kennistafel de Handreiking Circulaire inkoop in de GWW opgeleverd en gepresenteerd in een tweetal workshop voor deelnemers uit alle deelnemende gemeenten en aannemers.

Positionering inkoopfunctie

In 2023 heeft de gemeente Zevenaar bekend gemaakt aan Samenwerking De Liemers een eigen inkoopfunctie te gaan inrichten en voor inkoopondersteuning geen gebruik meer te maken van de diensten van RID inkoop. De gevolgen van dit besluit hebben nog geen invloed gehad op de geleverde ondersteuning in 2023.

Inkoopsuccessen

De gezamenlijke Liemerse aanbesteding voor asfaltonderhoud in 2023 is een mooi voorbeeld van hoe een goede prijs/kwaliteit verhouding hand in hand kan gaan met een duurzaam resultaat.
RID inkoop heeft laten zien dat SDL en 1Stroom eenvoudig interim personeel via het Gelderse platform Werken in Gelderland kunnen werven.

CONCEPT

De drie gemeenten zijn samen opgetrokken in de aanbesteding Onderhoud van het asfalt voor de komende 4 jaar (2 jaar initieel + 2 x 1 jaar verleningsoptie). Een opdracht van enkele miljoenen euro's. Bij deze aanbesteding was duurzaamheid een belangrijk onderwerp. Voor het produceren en aanbrengen van asfalt zijn namelijk veel energie en grondstoffen nodig.

Een van de gunningscriteria was een indicatie van de "milieukosten" oftewel MKI. Voor een viertal asfaltmengsels moest de MKI-waarde berekend worden.

Op basis van een milieugerichte levenscyclusanalyse konden de inschrijvers de MKI bepalen van de 4 asfaltmengsels. Hoe lager de MKI-waarde hoe hoger de inschrijver kon scoren.

Het tweede criterium ging over het gebruik van schone voertuigen m.b.t. de werkzaamheden. De inschrijvers moesten aangeven in welke emissiecategorie de voertuigen (Freesmachines; Asfaltafwerkmachines; Walsen en Vrachtauto's) zich bevonden.

Hoe schoner, hoe hoger de inschrijver scoort. Uiteraard speelde prijs ook een rol in de uiteindelijke gunning. Er is hier gekozen voor de beoordelingsmethodiek "gunnen op waarde" waarbij voor meer geleverde kwaliteit een fictieve korting gescoord kan worden. De winnaar is degene met de laagste fictieve inschrijfprijs. Dat houdt in: Inschrijfprijs + behaalde fictieve korting = Fictieve inschrijfprijs. Hierin hebben we geprobeerd een prijs-kwaliteitsverhouding van 75% kwaliteit en 25% prijs aan te houden. Dit om ECHT het verschil in duurzaamheid te kunnen maken.

Om te voorkomen dat de partijen gouden bergen beloven en tijdens de uitvoering niet meer aan hun eigen beloftes houden, hebben we in de eisen meegenomen dat jaarlijks extern gecontroleerd wordt of de doelstellingen uit de gunningscriteria gehaald zijn. Is dit niet het geval staan hier flinke boetes op en/of beëindiging van de overeenkomst.

Dostal Wegenbouw B.V. heeft de opdracht gekregen met een heel hoge score op de kwaliteit. Ook de prijs is binnen de budgetten van de gemeenten gebleven waardoor we kunnen spreken van een geslaagde aanbesteding.

RID inkoop ondersteunt 1Stroom en SDL bij het rechtmatig inkopen van interim personeel door gebruik van het Dynamisch Aankoop Systeem (DAS) van Werken in Gelderland. Zo kan snel, rechtmatig en tegen concurrerende uurtarieven interim personeel worden geworven. Bijkomend voordeel is dat niet alleen uitleners maar ook ZZP's ,zonder tussenkomst van een bureau, kunnen inschrijven.

3.3 Wat heeft het gekost?

Inkoop	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	336.559	287.675	50.000	337.675	346.446	8.771
Baten	336.559	287.675	50.000	337.675	346.446	8.771
Saldo	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Taakvelden	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Verschil 2023
0.4 Overhead	287.675	337.675	346.446	8.771
Totaal	**287.675**	**337.675**	**346.446**	**8.771**

CONCEPT

4. Programma RSD

4.1 Wat hebben we bereikt?

4.1.1 Missie RSD

Vanuit onze verantwoordelijkheid voor de uitvoering van de participatiewet, werken wij integraal met partners in het sociaal domein en zijn wij de verbindende factor. Als netwerkorganisatie zijn wij de regisseur van de (door)ontwikkeling van de inclusieve Liemerse arbeidsmarkt.

4.1.2 DNA

Ons DNA heeft 3 kernwaarden:

Perspectief: We zoeken samen met de inwoners naar een aantrekkelijk perspectief en doen een beroep op zelfstandigheid en eigen kracht.

Maatwerk*:* We onderzoeken gezamenlijk met de individuele inwoner en onze netwerkpartners de behoeften en de mogelijkheden van individuele inwoners en doen wat nodig is.

Vakmanschap*:* Wij zijn professionals. We werken methodisch en bieden continuïteit. Onze medewerkers zijn (zelf)kritisch, hebben een lerende houding en zoeken actief de samenwerking met de netwerkpartners.

4.2 Wat hebben we ervoor gedaan?

Door de inzet van ons Leer- en Ontwikkelnetwerk (LEON) bieden we samen met partners een ruim aanbod aan begeleiding en (opleidings)trajecten om stappen richting de arbeidsmarkt te kunnen zetten. In 2023 zijn diverse partners uitgenodigd bijeenkomsten te organiseren om hun expertise verder uit te dragen. Klantmanagers komen steeds meer in de rol van klantregisseur. Ze zijn zich bewust dat zij aan het roer staan om een passend instrument in te zetten voor de klant, de voortgang te monitoren en te sturen op de kwaliteit van de uitvoering.

De focus van de dienstverlening aan ondernemers ligt in 2023 meer op nazorg en het adviseren van ondernemers die o.a. door de Coronacrisis in de problemen zijn gekomen.

De Werkgroep Kwaliteit is sinds 2021 ingebed in de RSD. Alle verschillende teams zijn vertegenwoordigd in deze werkgroep. De werkgroep richt zich op het verder ontwikkelen van het professioneel handelen van de medewerkers en op het juist en volledig invoeren van gegevens in het systeem zodat hierop kan worden gestuurd.
Ieder kwartaal wordt steekproefsgewijs een groot aantal dossiers geselecteerd en gecontroleerd op o.a. volledigheid van de rapportages, rechtmatigheid, passendheid van het re-integratietraject en de wijze van rapporteren. De bevindingen uit deze steekproef worden ieder kwartaal aan het MT gerapporteerd en voorzien van aanbevelingen. Het gaat hierbij om o.a. verbeteringen in het werkproces maar omvat ook een advies over de inzet van bijscholing. Daarnaast krijgt iedere medewerker een individuele terugkoppeling van de constateringen. Op deze wijze wordt gedurende het hele jaar organisatie-breed gewerkt aan de kwaliteit van de dienstverlening.
In 2022 is gestart met een training voor zowel klantmanagers als inkomenscoaches, uitgevoerd door bureau ZinZiz. In 2023 is deze training eveneens ingezet voor nieuwe medewerkers. Uitgangspunt is het Integratieve Gedragsmodel (IGM), een model om tot een compleet klantbeeld te komen zodat de klantmanager een passend traject bij één van de LEON partners kan inkopen.

CONCEPT

Voor de inkomenscoaches is het eveneens van belang dat zij een goed beeld vormen van de klant zodat zij de klant kunnen coachen bij het financieel zelfredzaam worden.
Aanvullend zijn in 2023 de volgende trainingen en bijeenkomsten ingezet:

- Workshop rapporteren en AVG voor inkomenscoaches, door kwaliteitsmedewerkers RSD
- Casuïstiek besprekingen voor klantmanagers, zowel individueel als in groepen, door kwaliteitsmedewerkers RSD
- Workshop over ASS (Autisme Spectrum Stoornis), door één van de LEON- partijen
- Training Moeilijk gedrag, door één van de LEON-partijen
- Workshop over de methodiek van de loonwaardebepaling, door UWV
- Instructie interne werkprocessen en regionale afspraken, door beleidsmedewerker RSD
- Train de trainer voor begeleiders van de casuïstiekbesprekingen, door ZinZiz

Kwaliteit is de mate waarin diensten of producten voldoen aan de eisen en behoeften van klant, gemeentelijke opdrachtgever, wetgever en het RSD DNA en -Kompas.

In 2023 zijn alle klantgerichte werkprocessen zaakgericht gemaakt. Hierdoor is de kwaliteit van archivering sterk verbeterd. Dit betekent o.a. dat uitgaande brieven automatisch worden opgeslagen op de juiste plek in het archiefsysteem. Dit scheelt aanzienlijke verwerkingstijd. Ook kunnen klantmanagers sneller beschikken over de benodigde informatie.
In de brieven naar de klant wordt altijd het zaaknummer vermeld, zodat bij vragen snel de juiste gegevens gevonden worden.

Op de website starten de meeste e-formulieren (indienen met DigiD) voor klanten een volledig geautomatiseerd proces:

- de klant krijgt een bevestiging
- de informatie wordt automatisch gearchiveerd in het archiefsysteem
- de juiste afdeling krijgt een signaal dat er informatie klaar staat

Uiteraard houdt de klant de keuze om het formulier ook per post of email in te dienen, maar de cijfers laten zien dat in 2023 steeds meer klanten e-formulieren zijn gaan gebruiken.

Team Informatie Management is ingesteld om de vraag naar informatie te stroomlijnen en te structureren. Dit team heeft zich in 2023 met name gericht op het doorontwikkelen van de Informatiseringsvisie van de RSD zowel intern als naar opdrachtgevers.

Ons klantenbestand is gestegen naar 2.041 klanten. Wij hebben de accountmanagers, portefeuillehouders en andere geïnteresseerden hiervan maandelijks op de hoogte gehouden via de maandrapportages.

Tevens is er een compact jaarverslag 2023 over de bestuurlijke opdracht opgesteld.

CONCEPT

RESULTATEN 2023

Doel	80% begeleiding	305 plaatsingen werk/opleiding	30 plaatsingen uit doelgroep
2023	82,4%	295	160

Doel	200 klanten Werkfit	80% duurzame plaatsingen	15% begeleiding trede 1 en 2a
2023	261	86%	30,8%

RSD DE LIEMERS
MAATWERK NAAR WERK EN INKOMEN

4.3 Wat heeft het gekost?

RSD	Rekening 2022	Begroting 2023 prim.	Begrotings wijzigingen	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Verschil 2023
Lasten	6.774.804	5.447.712	449.588	5.897.300	7.595.816	1.698.516
Baten	6.554.804	5.397.712	449.588	5.847.300	7.545.816	1.698.516
Saldo	**-220.000**	**-50.000**	**0**	**-50.000**	**-50.000**	**0**

Het saldo worden onttrokken uit bestemmingsreserve.

Taakvelden Lasten	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Verschil 2023
6.2 Wijkteams	60.000	60.000	74.284	14.284
6.3 Inkomensregelingen	2.171.384	3.361.084	3.494.482	133.398
6.5 Arbeidsparticipatie	2.907.577	2.240.723	3.731.032	1.490.310
6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO	20.493	20.493	18.964	-1.529
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	128.258	100.000	153.786	53.786
6.72 Jeugdzorg	145.000	100.000	94.821	-5.179
6.81 Jeugdzorg crisis	15.000	15.000	28.446	13.446
	5.447.712	**5.897.300**	**7.595.816**	**1.698.516**

CONCEPT

Beleidsindicatoren

				INDICATOREN Jaarstukken 2023		
taakveld	**naam indicator**	**eenheid**	**bron**	**Indicator 2022**	**Begroting 2023**	**Verslag 2023**
0. bestuur en ondersteuning	Formatie	FTE per 1.000 inwoners	eigen gegevens	1,18	1,29	1,02
0. bestuur en ondersteuning	Bezetting	FTE per 1.000 inwoners	eigen gegevens	1,17	1,45	1,30
0. bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	eigen jaarstukken	132,25	140,63	146,60
0. bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	eigen jaarstukken	20%	9%	32%
0. bestuur en ondersteuning	Overhead	% van totale lasten (SDL)	eigen jaarstukken	43%	44%	41%
4. Onderwijs	Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (VSV-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	Waar staat je gemeente.nl (2022)	Duiven 1,3% Westervoort 2,5% Zevenaar 1,8%	Duiven 1,6% Westervoort 1,9% Zevenaar 1,9%	Duiven 1,9% Westervoort 2,8% Zevenaar 1,8%
6. Sociaal domein	Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15-64 jaar	Waar staat je gemeente.nl (2022)	Duiven 905,2 Westervoort 249,2 Zevenaar 529,9	Duiven 905,2 Westervoort 249,2 Zevenaar 529,9	Duiven 1.126,8 Westervoort 323,8 Zevenaar 684,7
6. Sociaal domein	Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	Waar staat je gemeente.nl (2022)	Duiven 4% Westervoort 8% Zevenaar 4%	Duiven 4% Westervoort 8% Zevenaar 4%	Duiven 4% Westervoort 7% Zevenaar 4%
6. Sociaal domein	Netto arbeidsparticipatie	% werkzame beroepsbevolking tov de beroepsbevolking	Waar staat je gemeente.nl (2022)	Duiven 74,0% Westervoort 70,6% Zevenaar 71,0%	Duiven 74,0% Westervoort 70,6% Zevenaar 71,0%	Duiven 74,0% Westervoort 70,6% Zevenaar 71,0%
6. Sociaal domein	werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	Waar staat je gemeente.nl (2022)	Duiven 1% Westervoort 2% Zevenaar 2%	Duiven 1,0% Westervoort 2,0% Zevenaar 2,0%	Duiven 1% Westervoort 2% Zevenaar 2%
6. Sociaal domein	Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	Waar staat je gemeente.nl (2022)	Duiven 310,2 Westervoort 399,2 Zevenaar 313,4	Duiven 310,2 Westervoort 399,2 Zevenaar 313,4	Duiven 264,1 Westervoort 343,5 Zevenaar 265,7
6. Sociaal domein	Lopende re-intgratievoor-zieningen	Aantal per 10.000 inwoners 15-64 jr	Waar staat je gemeente.nl (2022)	Duiven 246,6 Westervoort 308,4 Zevenaar 261,0	Duiven 246,6 Westervoort 308,4 Zevenaar 261,0	Duiven 203,0 Westervoort 222,2 Zevenaar 216,9

Toelichting op de Beleidsindicatoren
Punten 1 tot en met 5 zijn gebaseerd op de gerealiseerde gegevens van SDL over 2023.
Punten 19 tot en met 28 komen van 'Waar staat je gemeente', tussen de haakjes staat aangegeven van welke bron en wanneer de gegevens voor het laatst zijn geactualiseerd.

NB Het percentage inhuur is aanzienlijk gestegen doordat vacatures bij de RID en Inkoop niet ingevuld konden worden door vaste medewerkers mede door de onzekerheid van de bestuurlijke opdracht. Daarnaast zijn veel nieuwe medewerkers in 2022 via een payroll constructie aangenomen. Deze contracten liepen veelal langdurig door in 2023.

CONCEPT

PARAGRAFEN

CONCEPT

5.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

De GR heeft tot 2020 geen eigen vermogen, voorzieningen of reserves gehad. Maar omdat de uitvoeringskosten van de Tozo-regelingen betrekking hebben op meerdere jaren moet het niet bestede deel als een bestemmingsreserve worden opgenomen. Dus alleen gedurende de afwikkeling van de Tozo-regelingen zal er een bestemmingsreserve Tozo zijn.

De exploitatielasten inclusief eventueel niet begrote kosten worden volledig door de drie deelnemende gemeenten gedragen.

Er wordt jaarlijks een begroting opgesteld die via twee tussenrapportages wordt gemonitord. Afwijkingen ten opzichte van de begroting worden voorgelegd aan het bestuur en ter kennisneming naar de Raden van de deelnemende gemeenten.

5.1.1 Weerstandsvermogen

Om inzicht te geven in de risico's en dit te vertalen naar een benodigd weerstandsvermogen geven wij hieronder in de tabel een indicatie.

Omschrijving risico	Beheersmaatregel(en)	Kans	Jaarlijks/ Incidenteel	Benodigd Weerstands-vermogen
Onvoorziene andere politieke keuze Door verkiezingen of wijziging beleid	-Bestuurlijke opdracht -Regelmatige overlegstructuur en rapportage	Middel	Incidenteel	€ 250.000
Onvoorziene stijging klantenbestand	-Maandelijkse rapportage/inzicht -Netwerkorganisatie -Ondernemersloket	Middel	Incidenteel	€ 250.000
ICT-systemen niet beschikbaar	-Regelmatig back-ups en uitwijk -Firewall	Hoog	Incidenteel	€ 500.000

In 2020 is een start gemaakt met een kwaliteitsgroep RSD. Er is een kwaliteitsplan opgesteld, dat in 2023 is geactualiseerd. Hierin willen we de risico's beperken en de kwaliteit verbeteren.
Naast bovenstaande risico's zijn er ook risico's benoemd waarop de volgende controles en procesverbeteringen worden uitgevoerd:

- Uitkering rechtmatig toegekend
- Uitkering voor een foutief bedrag vastgesteld
- Fraude door klanten
- Persoonsgegevens bij onbevoegden
- Ongeautoriseerd toegang tot systemen
- Hacking van het systeem
- Verstoringen van het ICT netwerk
- Uitval van het internet

Het risicomanagement focust zich op drie onderdelen: preventie (voorkomen van), detectie (tijdig ontdekken van) en respons (naar behoren reageren/maatregelen treffen).
De RSD maakt twee keer per jaar een rechtmatigheidsverslag voor het bestuur waarin de bevindingen van de kwaliteitscontrole worden voorgelegd.

CONCEPT

5.1.2 Kengetallen

Kengetallen	Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
Netto Schuldquote	22,4%	36,8%	15,1%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	22,4%	36,8%	15,1%
Solvabiliteitsratio	2,5%	2,3%	1,9%
Structurele exploitatieruimte	0,0%	0,0%	0,0%
Grondexploitatie	nvt	nvt	nvt
Belastingcapaciteit	nvt	nvt	nvt

5.1.3 Ontwikkelingen

De aflossingen van de verstrekte Tozo-bedrijfskredieten is begonnen met ingang van 1 juli 2022. Over de periode 1 januari 2021 tot en met 1 juli 2022 is er geen rente verschuldigd. Vanaf 1 juli 2022 is 2% rente verschuldigd, de lening(en) moeten in maximaal 72 maanden worden terugbetaald, gerekend vanaf de 1e van de maand volgende op de datum van verstrekking van de lening.
Voor de uitvoering van deze invordering is bij het toekennen al één budget toegekend, dit is voor een deel in een bestemmingsreserve TOZO gereserveerd.
Voor 2023 wordt hier voor de uitvoeringskosten € 50.000 aan onttrokken.

SDL monitort continu de ontwikkelingen via deelname aan allerlei regionale overleggen. Daarnaast verantwoorden wij maandelijks over de behaalde resultaten ten opzichte van de afgesproken KPI's. Tweewekelijks wordt er een nieuwsbrief RSD en een nieuwsbrief RID opgemaakt.

5.2 Onderhoud Kapitaalgoederen

De SDL heeft geen kapitaalgoederen zoals wegen en rioleringen die gemeenten hebben. De investeringen betreffen hoofdzakelijk ICT investeringen die gemiddeld een looptijd hebben van 3 tot 10 jaar. Deze investeringen worden conform de Nota activering en afschrijving geactiveerd en de kapitaallasten worden in de exploitatie geboekt.

De kosten van de al lopende projecten worden aan het eind van het jaar geactiveerd. Het eerste jaar worden er alleen rentelasten berekend. Vanaf jaar t+1 wordt er op afgeschreven.
Een deel van een jaar wordt hier gelijkgesteld met een half kalenderjaar, rente wordt toegerekend conform het renteomslagpercentage voor een half jaar.

Structurele onderhoudslasten voor deze kapitaalgoederen worden jaarlijks in de exploitatie opgenomen.

5.3 Financiering

5.3.1 Leningen/Krediet/Schatkistbankieren

Lening
Er is een langlopende lening afgesloten in 2012 groot € 700.000. De lening heeft een looptijd van 15 jaar tegen een rentepercentage van 3,15%. Het saldo van de lening bedraagt ultimo 2023 € 219.542.
Eind oktober 2019 is een tweede lening afgesloten groot € 3.500.000 met een looptijd van 10 jaar en een rentepercentage van 0,07%. Het saldo van deze lening ultimo 2023 is € 2.100.000.

De rentelast voor 2023 op deze leningen bedraagt € 9.078.

CONCEPT

Kredietlimiet
Met ingang van 1 januari 2011 is met de BNG bank is een financieringsovereenkomst aangegaan voor een bepaalde tijd tot 01-01-2012, waarna deze overeenkomst stilzwijgend wordt verlengd met telkens een jaar. De kredietlimiet is per 01-01-2019 gewijzigd van € 2.500.000 naar € 3.000.000.
Tot aan de limiet werd 1 maand-Euribor plus 30 basispunten in rekening gebracht door de BNG bank, dit is gewijzigd per 01-01-2019 naar 1 maand-Euribor plus 15 basispunten.

Kasgeldlening
In 2022 was een kasgeldlening groot € 1.000.000 afgesloten. Hiervoor is in 2023 een bedrag van € 4.822 aan rentelast betaald.

Schatkistbankieren
Het saldo van de BNG rekening wordt door de BNG 's middags rond 15.00 uur afgeroomd.
De volgende ochtend wordt het saldo dan door ons weer handmatig teruggeboekt.

Bankgarantie
Er zijn geen bankgaranties uitgegeven.

5.3.2 EMU-saldo
Het EMU saldo wordt berekend op transactiebasis. Deze berekeningswijze is in grote mate vergelijkbaar met het kasstelsel zoals dat voor het Rijk van toepassing is. Het BBV schrijft voor decentrale overheden echter een administratie op basis van het baten/lastenstelsel voor. Het EMU saldo wordt dan berekend door – afhankelijk van de kasmutatie – enkele posten erbij te tellen dan wel eraf te trekken en dan de individuele referentiewaarde (wet HOF) hier tegen af te zetten. Voor een Gemeenschappelijke regeling is geen referentiewaarde vastgesteld waardoor het berekenen van het EMU-saldo geen toegevoegde waarde heeft.

5.3.3 Renterisicobeheer
Het belangrijkste uitgangspunt van de Wet Fido is het beheersen van de financiële risico's bij de decentrale overheden. Daartoe zijn in die wet o.a. twee criteria benoemd die als graadmeter dienen voor het financiële risico dat een organisatie loopt. Dit is de kasgeldlimiet voor de korte termijn financiering (< 1 jaar) en de renterisiconorm voor de lange termijn financiering (> 1 jaar).

Kasgeldlimiet
De wettelijke kasgeldlimiet voor GR Samenwerking de Liemers is 8,2% van de begroting. De jaarlijks wisselende begrotingen en financieringsbehoeften passen niet binnen de kaders van de wet Fido.
In onderstaande tabel zijn de kasgeldlimietrapportages voor het jaar 2023 weergegeven. Deze rapportages worden conform de wet Fido opgenomen in deze paragraaf.
Als drie kwartalen achtereenvolgend overschreden wordt, moet er een melding gemaakt worden. Dit is in 2023 niet het geval.

CONCEPT

Realisatie	Kwartaal				Gemiddeld
	Bedragen * € 1.000				
	jan-mrt	apr-jun	jul-sep	okt-dec	**Jaar**
Vlottende schuld	6.238	7.689	3.359	5.864	5.788
Vlottende middelen	8.000	9.464	2.227	5.074	6.191
Netto vlottende schuld	-1.762	-1.775	1.132	790	-404
Wettelijke norm KGL	-1.056	-1.056	-1.056	-1.056	
Afwijking wettelijke norm*	-2.818	-2.831	76	-266	

* Een positieve afwijking geeft aan dat de wettelijke norm is overschreden, een negatief bedrag

Renterisiconorm
De renterisiconorm geeft de norm aan met betrekking tot de renterisico's over de vaste schulden. Deze norm bepaalt het maximale deel van de vaste schuld dat in aanmerking mag komen voor aflossing (*al dan niet met herfinanciering*) en/of renteherziening. Als gevolg van deze norm kan een rentestijging op de kapitaalmarkt slechts gedeeltelijk doorwerken in de te betalen rentelasten over de vaste schuld.

Voor gemeenschappelijke regelingen, zoals GR Samenwerking de Liemers, is deze norm vastgesteld op 20% van het begrotingstotaal van het betreffende jaar (met een minimum van € 2,5 miljoen). Gelet op de omvang van het begrotingstotaal 2023 van GR Samenwerking de Liemers (€ 12,88 miljoen in de tweede tussenrapportage) bedraagt de renterisiconorm in 2023 € 2,576 miljoen. Dat betekent dat in 2022 maximaal € 2,576 miljoen in aanmerking zou mogen komen voor herfinanciering en/of renteherziening.
Er zijn in 2023 geen nieuwe langlopende leningen afgesloten of er heeft geen renteherziening plaatsgevonden, waardoor het totaal met ca. € 0,4 miljoen aan aflossingen ruim onder de norm blijft.

Renteschema:		
a.	De externe rentelasten over de korte en lange financiering	13.901
b.	De externe rentebaten (idem)	-
	Saldo rentelasten en rentebaten	13.901
c1.	De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	0
c2.	De rente van projectfinanciering die aan het betreffende taakveld moet worden toegerekend	0
c3.	De rentebaat van doorverstrekte leningen indien daar een specifieke lening voor is	0
	Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	0
d1.	Rente over eigen vermogen	0
d2.	Rente over voorzieningen	0
	Totaal aan taakvelden toegerekende rente	0
e.	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	13.901
f.	Renteresultaat op het taakveld Treasury	0

CONCEPT

5.4 Bedrijfsvoering

5.4.1 Personeelsbeleid

GR Samenwerking de Liemers heeft behoefte aan eigentijdse, moderne arbeidsvoorwaarden en personeelsbeleid die passen bij een veranderende omgeving. Samenwerking de Liemers heeft immers te maken met een veranderende vraag van burgers, veranderende taken en een veranderende arbeidsmarkt.
Als uitgangspunten voor het personeelsbeleid zijn geformuleerd:

- SDL werkt nadrukkelijk aan de dienstverlening, de klant- en servicegerichtheid staat centraal;
- SDL gaat uit van een grote mate van flexibiliteit, wat betekent maatwerk;
- SDL wil een competentiegericht gestuurde organisatie zijn;
- SDL wil een organisatie zijn met medewerkers die bij voorkeur flexibel en breed inzetbaar zijn;
- SDL gaat uit van vakmanschap en ondernemerschap gericht op actie;
- SDL is resultaatgericht;
- SDL geeft het personeel de mogelijkheid zich te ontwikkelen (RSD leernetwerk, RID academie).

5.4.2 Integriteit

Binnen de SDL is in 2020 een nieuwe integriteits- en geheimhoudingsverklaring ingevoerd, die voldoet aan de BIO. Hierin wordt aan alle nieuwe medewerkers (via aanstelling, payroll of inhuur) uitgebreid gevraagd te verklaren zich vertrouwd, conform de normen en waarden van de SDL, te gedragen en alles te doen of na te laten dat de SDL of haar partners schade kan berokkenen of het aanzien kan schaden. De verklaring moet bewust op elke pagina door de medewerker geparafeerd en daarna gedateerd ondertekend worden.

5.4.3 Ziekteverzuim

Binnen de SDL wordt het ziekteverzuim per kwartaal gemonitord. Het thuiswerken had in 2020 en 2021 een gunstige uitwerking op de verzuimpercentages. Het afgelopen 2 jaar zien wij het verzuim weer oplopen.

Organisatorische eenheid	Verzuimpercentages							FTE	WN
	Kort	Middellang	Lang				Totaal		
	< 8 dg	8 - 42 dg	43 - 91 dg	92-182 dg	183-365 dg	> 365 dg			
Totaal 'RID'	0,46 %	0,41 %	0,00 %	2,43 %	0,00 %	0,00 %	3,30 %	22,47	29,0
Totaal 'RSD'	0,65 %	1,17 %	0,35 %	1,77 %	3,81 %	1,38 %	9,14 %	61,51	80,0

Toelichting gebruikte afkortingen en symbolen:
FTE = Beschikbare arbeidscapaciteit (**F**ull **T**ime **E**quivalent)
WN = Aantal **W**erk**N**emers

Het hoge verzuim bij de RSD heeft vooral te maken met een aantal langdurig zieken. De reden van verzuim van deze medewerkers is grotendeels niet werk gerelateerd.
Eens per kwartaal vindt er afstemming plaats met de bedrijfsarts om te bespreken welke acties er nodig zijn het verzuim te reduceren.
Het jaarverslag van de vertrouwenspersoon geeft aanleiding voor een nadere analyse.
Er zijn 11 meldingen geweest, waarvan de directie deels op de hoogte was.

5.4.4 Planning – en controlcyclus

Voor de gemeenschappelijke regeling geldt ook de gemeentewet, waarin een Financiële verordening op grond van artikel 212 van de Gemeentewet opgesteld, verplicht is. In november 2023 heeft het Algemeen bestuur een geactualiseerde Financiële -, Controle verordening en in 2021 een Nota

CONCEPT

activering en afschrijving vastgesteld. Hierin zijn de regels van verantwoording opgenomen. Naast een meerjarenbegroting en een Jaarverslag wordt twee keer per jaar een tussenrapportage opgemaakt en twee keer per jaar een Verslag Kwaliteit en Rechtmatigheid opgemaakt. In de geactualiseerde verordeningen is al rekening gehouden met de wijziging dat het Dagelijks Bestuur een Rechtmatigheidsverklaring moet gaan opstellen.

5.4.5 Rechtmatigheid

Elk jaar wordt het controleprotocol en om het jaar wordt het normenkader geactualiseerd en vastgesteld.
Bij de uitvoering van de Interne controle wordt gewerkt met steekproeven die door de accountant worden bepaald. Hierdoor is onpartijdigheid gewaarborgd.
In 2023 heeft de werkgroep Kwaliteit een groei doorgemaakt en is het kwaliteitsplan meerjarig opgesteld. Hierbij wordt naast de rechtmatigheid, noodzakelijk voor de verantwoording naar het ministerie, ook naar de kwaliteit van de dienstverlening, de communicatie en naar de processen gekeken. Hiervan wordt twee keer per jaar verslag gedaan aan het bestuur.
Naast de Werkgroep kwaliteit is er ook een Team Informatiemanagement opgericht die de informatievraagstukken efficiënt en effectief organisatie breed gaat oppakken. Op dit moment worden de rapportage met Cognos en Excel opgesteld. Er zijn voorbereidingen getroffen om met Business Intelligence te gaan werken om zodoende de informatievoorziening te verbeteren.

Zaakgericht werken is voor het aanvraagproces al volledig ingevoerd. Hierdoor wordt de controle op de rechtmatigheid en de controle op de volledigheid aanzienlijk vereenvoudigd.
De werkprocessen bij Debiteuren en Crediteurenadministratie zijn veelal via het systeem afgedwongen. Daar waar dat niet het geval is, wordt dit via de werkprocessen geregeld.

5.4.5.1 Begrotingscriterium

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Er zijn echter situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen de door het AB uiteengezette beleid zijn gebleven, zoals compensatie van hogere kosten door direct gerelateerde hogere opbrengsten en kostenoverschrijdingen met openeinde regelingen.
In onderstaand overzicht zijn de afwijkingen van de programma's opgenomen (overschrijding van de lasten) met daarbij de verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door het AB geformuleerde beleid. Voor een nadere uiteenzetting van de verschillen verwijzen we naar de toelichting op de baten en lasten zoals vermeld in hoofdstuk 9.

Programma	**Begrotingsafwijking lasten**		
	Begroot	**Realisatie**	**Verschil**
Programma 1: Bestuur	47.000	37.225	-9.775
Programma 2: RID	6.996.391	6.601.464	-394.926
Programma 3: Inkoop	337.675	346.446	8.771
Programma 4: RSD	5.897.300	7.595.816	1.698.516
Eliminatie doorbelasting intern	-397.457	-387.589	9.868
	12.880.909	**14.193.363**	**1.312.456**

5.4.5.2 Kredietoverschrijdingen

Kredietoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. In 2023 hebben een aantal overschrijdingen plaatsgevonden. De helft a.g.v. te snel ontvangen kosten (verwacht werd dat werkzaamheden pas in 2024 werden uitgevoerd), de andere helft omdat het project duurder bleek dan verwacht.

CONCEPT

Project	Begroot	Realisatie	Verschil	Toelichting
4.3.2 Managed SIEM/SOC(K)	0	7.841	-7.841	Verwacht werd dat de kosten pas in 2024 zouden komen
4.18.1 Netwerksegmentatie(K)	22.776	25.746	-2.970	Enkele kosten kwamen al in Q4 2023
4.17.1 Back up unit(K)	121.209	134.915	-13.706	Duurder dan verwacht
Overschrijding			**-24.517**	
Financieel gevolg			**ca. 2K**	**Hogere kapitaallasten per jaar**

Het AB autoriseert deze kosten- en kredietoverschrijding met het vaststellen van de jaarrekening.

5.4.5.3 Rechtmatigheid Europese aanbestedingen

De rechtmatigheid Europese aanbestedingen heeft veel aandacht van de SDL. In 2023 zijn enkele contracten beëindigd als gevolg hiervan. Hierdoor kunnen wij aangeven binnen de wet en regelgeving van de Europese aanbestedingsregels gehandeld te hebben.

5.4.5.4 Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid Dagelijks Bestuur Samenwerking de Liemers

In deze rechtmatigheidsverantwoording geeft het Dagelijks Bestuur van Samenwerking de Liemers aan in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door het Algemeen Bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en gemeentelijke verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Deze verantwoording betreft de rechtmatige uitvoering van de taken en omvat het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium bij de desbetreffende financiële beheershandelingen en transacties.
Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het Algemeen Bestuur op 21 november 2022 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.
Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het Algemeen Bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 388.000.

Conclusie

Het Dagelijks Bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties niet rechtmatig tot stand zijn gekomen binnen de daarvoor gestelde grens. De geconstateerde afwijkingen betreffen:

Programma 1: Bestuur	9.775 onderschrijding	Past binnen beleid
Programma 2: RID	394.926 onderschrijding	Onrechtmatig
Programma 3: Inkoop	8.771 overschrijding	Past binnen beleid
Programma 4: RSD	438.207 overschrijding	Onrechtmatig

Lasten die door hogere baten gecompenseerd werden zijn hierin niet opgenomen.

In de paragraaf bedrijfsvoering heeft het college beschreven welke actie zij onderneemt om de afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

5.4.5.5 Acties ter voorkoming van toekomstige afwijkingen

De grote onderschrijding op de RID is met name het gevolg van een lagere kapitaalslast die weer het gevolg is van het uitstellen van projecten door werkdruk. Doordat de RID wordt doorontwikkeld en verwacht wordt dat zij een personele groei doormaken, zullen meer projecten doorgang vinden en zullen de kapitaalslasten volledig benut worden.

De grote overschrijding van de RSD is het gevolg van het afboeken van oudere, ongegronde vorderingen alsmede extra gemaakte uren in het kader van de dienstverleningsovereenkomsten.

CONCEPT

Deze waren in de tussenrapportages niet volledig meegenomen (o.a. ROOO, energietoeslag), waardoor de dienstverleningskosten veel hoger uitkwamen dan begroot. In de toekomst worden deze dienstverleningskosten in de tussenrapportages begroot.

5.5 Verbonden partijen

Met ´verbonden partijen´ worden gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, verenigingen en vennootschappen bedoeld waarin de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking de Liemers een bestuurlijk én financieel belang heeft. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan: een zetel in het bestuur en/of het hebben van een stemrecht. Met financieel belang wordt bedoeld: een gemeentelijke bijdrage in de netto exploitatielasten van het samenwerkingsverband. Het risico bestaat dat de gemeente de betaalde bijdragen kwijt is bij een faillissement en/of dat de verbonden partij financiële problemen op de gemeente kan verhalen. Bij deelname in een vennootschap is het financiële belang het in bezit hebben van aandelen en het ontvangen van dividend.

De RID heeft een deelneming in Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk Arnhem (SSGA).

Bij de oprichting van SSGA in 2003 werd door de oprichters bepaald dat alleen deelnemers uit de publieke sector op het netwerk worden toegelaten. Dit is nogmaals vastgesteld in 2015 door het DB en AB. Ook besloot SSGA dat het aan deelnemers uitsluitend toegestaan is om verbindingen ten behoeve van de eigen organisatie te gebruiken. Door deze voorwaarde is SSGA uitsluitend aan de vraagzijde actief, vormt het SSGA-netwerk een ‘gesloten’ netwerk en valt SSGA als aanbieder van infrastructuur niet onder toezicht van de ACM.
SSGA concentreert zich op het hebben van infrastructuur in eigendom in Arnhem en omgeving. Er wordt niet actief geacquireerd om het aantal deelnemers te vergroten binnen het huidige verzorgingsgebied. Er wordt samengewerkt met TeleMANN, een vergelijkbare organisatie in Nijmegen.
Door de doortrekking van de snelweg A15 hebben er in 2019 al reconstructies plaatsgevonden en zullen tot en met 2023 nog meer reconstructies nodig zijn. De kosten van deze reconstructies komen niet ten laste van de contributie van de deelnemers.
De stichting verzorgt naast de aansluiting op het netwerk ook het beheer en onderhoud.

SSGA heeft nu een regionaal netwerk met 27 deelnemers. In het Algemeen Bestuur van de stichting zijn alle deelnemers aan het netwerk vertegenwoordigd. RID neemt voor 5,44% deel in SSGA, op basis van de toerekeningsfactoren waren de lasten per kwartaal voor RID € 3.248.

Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk Arnhem is statutair gevestigd te Arnhem.

5.6 Kostenverdelingsafspraken

Bestuur
De bestuurskosten en de kosten voor de Ondernemingsraad worden voor 25% toegerekend aan Duiven en Westervoort en voor 50% aan Zevenaar.

RID
De inwoneraantallen zijn het uitgangspunt voor de kostenverdeling naar de deelnemende gemeenten.

De RID heeft naast de 3 gemeenten, nog drie klanten:
- RSD de Liemers
- Werkgeversservicepunt Midden-Gelderland (WSP MG)
- Modulair Gemeenschappelijke Regeling Midden Gelderland (MGR)

CONCEPT

De dienstverleningsovereenkomst met WSP MG en de MGR zijn contracten met vaste prijsafspraken. Deze worden conform de afspraken gefactureerd.

De afspraken inzake de toerekening van de kosten aan de RSD zijn in de 2e tussenrapportage 2013 bijgesteld. De toerekening van de ICT kosten aan de RSD bestaat uit 2 onderdelen:

- De directe kosten voor software/licenties/kapitaallasten voor de RSD en
- Een doorbelasting van de exploitatiekosten RID gebaseerd op een prijs per werkplek: (Exploitatiekosten minus de post Onderhoud applicaties, Kosten ondersteuning en kapitaallasten);

Het saldo wordt gedeeld door het totaal aantal werkplekken in beheer bij RID;
Prijs per werkplek maal het aantal bij de RSD in gebruik zijnde werkplekken.

De gefactureerde bijdrage van WSP MG, MGR en de RSD bijdrage in de RID kosten worden in mindering gebracht op de totale exploitatiekosten van de RID. Het restant wordt aan de drie gemeenten in rekening gebracht conform de afgesproken verdeelsleutel.

Gemeente	**Inwoners per 01-01-2023**	**Aandeel RID (in %)**
Duiven	24.937	29,31
Westervoort	15.114	17,76
Zevenaar	45.042	52,93

Inkoop
De verdeelsleutel voor de exploitatiekosten van de inkoop is gebaseerd op het aantal toe te rekenen uren van de inkoopadviseur.

Gemeente	**Aandeel (in %)**
Duiven	33,33
Westervoort	16,67
Zevenaar	50,00

RSD
De kostenverdeling die voor de exploitatiekosten van de RSD wordt gebruikt, is gebaseerd op:
50% op basis van het aantal inwoners (vastgesteld CBS-cijfer)
50% op basis van het aantal cliënten

Gemeente	**Inwoners per 01-01-2023**	**Cliënten per 01-01-2023**	**Percentage**
Duiven	24.937	384	28,22
Westervoort	15.114	306	19,69
Zevenaar	45.042	725	52,08

5.7 Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) officieel ingegaan. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en regelt het recht van burgers op informatie van de overheid. Zo krijgt iedereen meer inzicht in het handelen van de overheid.
Een belangrijk verschil met de Wob is dat de Woo naast informatieverstrekking op verzoek (passief) overheidsorganisaties ook verplicht zelf informatie gefaseerd openbaar te maken (actief). Uitgangspunt hierbij is dat iedereen recht heeft op toegang tot publieke informatie en dat alle overheidsinformatie in beginsel openbaar is. Alleen in uitzonderingsgevallen wordt hiervan afgeweken.

Binnen de SDL is de Juridisch beleidsadviseur aangewezen als contactfunctionaris voor externen.
De SDL publiceert reeds de meeste relevante informatie op de eigen website en specifieke informatie wordt conform de Wet elektronische publicaties via lokale regelgeving.overheid.nl gepubliceerd.

CONCEPT

Aangezien de uitvoering van de werkzaamheden gemandateerd zijn, worden verordeningen e.d. door de gemeenten zelf vastgesteld en gepubliceerd.

In 2023 zijn geen Woo verzoeken ingediend en afgehandeld.

5.8 Normenkader GR Samenwerking De Liemers 2022 - 2023

Elk jaar wordt een controle protocol en een normenkader, samen met de opdrachtbevestiging accountant, voorgelegd aan het bestuur. In afwijking hierop is op 21 november 2022 het normenkader voor twee jaar, te weten 2022 én 2023, voorgelegd aan en vastgesteld door het algemeen bestuur.

CONCEPT

JAARREKENING

CONCEPT

6. Balans en overzicht van baten en lasten

6.1 Balans

Activa	2023	2022	Passiva	2023	2022
			Eigen vermogen		
			Bestemmingsreserve Tozo	132.070	182.070
			Totaal Eigen vermogen	**132.070**	**-**
Vaste activa			**Vaste schulden**		
Materiele vaste activa			met een rentetypische looptijd van		
Investeringen met economisch nut	1.944.186	2.458.006	één jaar of langer	2.319.542	2.720.302
Totaal vaste activa	**1.944.186**	**2.458.006**	**Totaal vaste passiva**	**2.319.542**	**2.720.302**
Vlottende activa			**Vlottende passiva**		
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar			*Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar*		
Uitzettingen SKB	788.030	171.346	Kasgeldlening	-	1.000.000
Vordering openbaar lichaam	2.516.402	4.292.082	Schuld openbaar lichaam	1.509.133	972.802
Overige vorderingen	56.021	1.946.458	Overige schulden	1.287.458	1.965.652
			Banksaldi	-	40.083
Liquide middelen	826.903	-			
			Overlopende passiva		
Overlopende activa			Verplichtingen begrotingsjaar,		
Overige nog te ontv. Bedragen	901.724	181.260	betaald volgend begrotingsjaar	1.785.062	2.168.242
Totaal vlottende activa	**5.089.080**	**6.591.145**	**Totaal vlottende passiva**	**4.581.654**	**6.146.779**
Totaal	**7.033.266**	**9.049.151**	**Totaal**	**7.033.266**	**9.049.151**

CONCEPT

6.2 Overzicht van baten en lasten

Consolidatie op programmaniveau

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Programma 1: Bestuur	28.095	47.000	47.000	37.225	-9.775	I
Programma 2: RID	5.566.684	5.938.039	6.996.391	6.601.464	-394.927	I
Programma 3: Inkoop	336.559	287.675	337.675	346.446	8.771	I
Programma 4: RSD	6.774.804	5.447.712	5.897.300	7.595.816	1.698.516	I
Eliminatie doorbelasting intern	-379.444	-385.374	-397.457	-387.589	9.868	I
Totaal lasten	**12.326.698**	**11.335.051**	**12.880.909**	**14.193.363**	**1.312.454**	
Baten	**Realisatie 2022**	**Begroting 2023 prim.**	**Begroting 2023 nw**	**Realisatie 2023**	**Verschil 2023**	**I/S**
Programma 1: Bestuur	28.095	47.000	47.000	37.225	-9.775	I
Programma 2: RID	5.566.684	5.938.039	6.996.391	6.601.464	-394.927	I
Programma 3: Inkoop	336.559	287.675	337.675	346.446	8.771	I
Programma 4: RSD	6.554.804	5.397.712	5.847.300	7.545.816	1.698.516	I
Eliminatie doorbelasting intern	-379.444	-385.374	-397.457	-387.589	9.868	I
Totaal Baten	**12.106.698**	**11.285.051**	**12.830.909**	**14.143.363**	**1.312.454**	

Resultaat voor Bestemming	**-220.000**	**-50.000**	**-50.000**	**-50.000**	**0**	
Bestemmingsreserve Tozo	-75.000	-50.000	-50.000	-50.000	0	
Bestemmingsreserven Jeugd	-145.000	0	0	0	0	
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	

Eliminatie doorbelasting intern betreffen de Lasten en Baten voor de RSD die als bate bij de RID worden verantwoord en als kosten bij de RSD. In de consolidatie worden deze geëlimineerd omdat ze op het SDL resultaat geen invloed hebben.

Consolidatie Exploitatiekosten

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Bestuurskosten	28.095	47.000	47.000	37.225	-9.775	I
Personele kosten	8.618.702	7.395.334	8.439.106	10.199.982	1.760.876	I
Huisvestingskosten	447.490	440.430	558.609	498.833	-59.776	I
Automatiseringskosten	403.166	418.719	497.979	549.815	51.836	I
Onderhoud applicaties	1.454.250	1.598.675	1.872.675	1.722.653	-150.022	I/S
Facilitaire zaken	102.367	115.800	138.800	146.164	7.364	I
Advies en Controle	57.311	53.200	59.700	92.858	33.158	I
Ondersteunende dienst	198.072	222.700	233.846	222.664	-11.182	I
Overige kosten	9.860	20.350	10.350	2.194	-8.156	I
Kapitaallasten	1.007.387	1.022.844	1.022.844	720.974	-301.870	I
Totaal lasten	**12.326.699**	**11.335.051**	**12.880.909**	**14.193.363**	**1.312.454**	
Baten	**Realisatie 2022**	**Begroting 2023 prim.**	**Begroting 2023 nw**	**Realisatie 2023**	**Verschil 2023**	**I/S**
Bijdrage Gemeente Duiven	3.132.568	3.252.193	3.591.145	3.626.099	34.954	I/S
Bijdrage Gemeente Westervoort	1.882.169	2.084.335	2.305.954	2.323.106	17.152	I/S
Bijdrage Gemeente Zevenaar	5.808.792	5.948.523	6.664.635	6.773.408	108.773	I/S
Overige bijdragen	1.283.170	-	269.175	1.420.751	1.151.576	I
Totaal Baten	**12.106.699**	**11.285.051**	**12.830.909**	**14.143.363**	**1.312.454**	

Resultaat voor Bestemming	**-220.000**	**-50.000**	**-50.000**	**-50.000**	**0**	
Bestemmingsreserve Tozo	-75.000	-50.000	-50.000	-50.000	0	
Bestemmingsreserve Jeugd	-145.000	0	0	0	0	
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	

CONCEPT

7. Waarderingsgrondslagen

7.1 Waardering en resultaatbepaling

Besluit Begroting en Verantwoording
De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten daarvoor geeft.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening
De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.
Activering en afschrijving wordt conform de Nota activerings- en afschrijvingsbeleid Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking de Liemers 2021 die het AB in juni 2021 heeft vastgesteld.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De GR kent geen winsten of verliezen omdat per jaar het exploitatiesaldo wordt afgerekend met de deelnemende gemeenten.

Sinds 2021 is er voor de Uitvoeringskosten van de Tozo wel een bestemmingsreserve gevormd. Dit omdat de uitvoeringskosten een all-in vergoeding is, ook voor de werkzaamheden die in de komende jaren nog moeten worden uitgevoerd. Zoals de invordering van de bedrijfskredieten.

In het resultaat is geen post opgenomen voor de vennootschapsbelasting (VPB) omdat de uitvoeringstaken van de GR aan de deelnemende gemeenten valt onder de Objectvrijstelling VPB voor samenwerkingsverbanden aangezien:

- De activiteiten verricht worden voor de in het samenwerkingsverband participerende overheidslichamen;
- De activiteiten onbelast zouden zijn als ze door de participant zelf zouden zijn verricht;
- De participanten naar evenredigheid van de afname van de activiteiten bijdragen aan het samenwerkingsverband;
- De dienstverleningsovereenkomsten zijn van geringe omvang, hebben geen winstoogmerk of het doel om structurele overschotten te behalen.

Grondslagen balans
Vaste activa; overige investeringen met economisch nut
Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingprijs verminderd met bijdragen van derden. De normale jaarlijkse afschrijvingen zijn gebaseerd op de geschatte levensduur. Over de investeringen wordt, rekening houdende met de levensduur, met ingang van 1 januari 2021 lineair afgeschreven. Er wordt afgeschreven vanaf het begrotingsjaar dat volgt op gereedkoming. Op de toetredingsbijdrage SGGA werd altijd al lineair afgeschreven.

Afschrijvingstermijnen

Gebouwen	15-50 jaar
Meubilair	5-15 jaar
ICT	3-10 jaar

Rente
De omslagrente voor 2023 is 0,5%.

CONCEPT

Materiele vaste activa

Deelneming SSGA

De RID heeft een deelneming in Stichting Samenwerkingsverband Glasvezelnetwerk Arnhem. Deze overeenkomst heeft een initiële looptijd van 15 jaar. De totale toetredingskosten bedroegen € 630.000, de boekwaarde 31-12-2023 is € 126.076. Naast de afschrijvingslasten ad € 42K zijn er de jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten gemaakt ad € 13K.

Vlottende activa

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Er is tot op heden nog geen reden geweest om een voorziening voor oninbaarheid te vormen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**1000**	**1000**	**1000**	**1000**
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**331**	**534**	**665**	**703**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	669	466	335	297
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	12.880	12.880	12.880	12.880
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	12.880	12.880	12.880	12.880
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000	Drempelbedrag kwartaal 1 en 2	1000	1000		
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag kwartaal 3 en 4			1000	1000
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	29.825	48.635	61.134	64.716
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	331	534	665	703

Er is in 2023 geen sprake geweest van overschrijdingen van het drempelbedrag.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

CONCEPT

8. Toelichting balans

8.1. Specificatie balansposten per 31-12-2023

8.1.1. Activa

Vaste activa

Omschrijving	Beginbalans	Investering	Afschrijving	Eindbalans
Economisch nut RID	2.048.585	251.116	677.725	1.621.976
Economisch nut RSD	241.322	43.170	88.358	196.134
Deelname SSGA	168.100	-	42.024	126.076
Totaal	**2.458.006**	**294.286**	**808.107**	**1.944.186**

Vlottende activa

Omschrijving		Balanswaarde 2023	Balanswaarde 2022
Schatkistbankieren (SKB)		788.030	171.346
Totaal		**788.030**	**171.346**
Te vorderen BTW		-	5.030
Vordering openbaar lichaam			
- Gemeente Duiven		538.741	187.370
- Gemeente Westervoort		356.063	106.601
- Gemeente Zevenaar		1.370.538	3.643.192
- Gemeente Arnhem		-	105.219
- GR 1Stroom		249.202	176.292
- GR MGR		1.858	73.407
Overig debiteuren		56.021	761.305
Overige vorderingen		-	16.040
Totaal		**2.572.423**	**5.074.456**

Liquide middelen

Omschrijving		Balanswaarde 2023	Balanswaarde 2022
BNG 028.51.57.795		3.150.494	917.306
BNG 028.51.50.332		-2.323.591	-957.389
Totaal		**826.903**	**-40.083**

Overlopende activa

Omschrijving		Balanswaarde 2023	Balanswaarde 2022
Voorschotten GWS		3.239	53.297
Terug te vord voorschotten		11.554	5.355
Opboeking vorderingen		961	116.987
Nog te ontvangen		-	1.027.542
Vooruitbetaald		761.153	136.541
Historielijst Crediteuren		124.817	5.621
Totaal		**901.724**	**1.345.343**

8.1.2. Passiva

Eigen vermogen

Omschrijving	Beginbalans	Onttrekking	Toevoeging	Eindbalans
BR Tozo	182.070	50.000		132.070
Totaal	**182.070**	**50.000**	**-**	**132.070**

Vaste passiva

Omschrijving	Beginbalans	Verstrekking	Aflossing	Eindbalans
Lening BNG 40.107442	270.302	-	50.760	219.542
Lening BNG 40.113263	2.450.000	-	350.000	2.100.000
Totaal	**2.720.302**	**-**	**400.760**	**2.319.542**

Vlottende passiva

Omschrijving		Balanswaarde 2023	Balanswaarde 2022
Kasgeldlening		-	1.000.000
Totaal			**1.000.000**
Schuld openbaar lichaam:			
- Gemeente Duiven		477.009	429.128
- Gemeente Westervoort		246.506	516.989
- Gemeente Zevenaar		728.987	26.685
- GR 1Stroom		56.631	-
Sub-totaal		1.509.133	972.802
ESF-subsidies		-	800.000
Nog te betalen		975.735	547.655
Crediteuren		311.723	626.279
Totaal		**2.796.591**	**2.946.736**

ESF-subsidies

Omschrijving	Beginbalans	Onttrekking	Toevoeging	Eindbalans
ESF+ REACT	800.000	800.000	-	-
Totaal	**800.000**	**800.000**	**-**	**-**

Overlopende passiva

Omschrijving		Balanswaarde 2023	Balanswaarde 2022
Af te dragen BTW		290.324	463.475
Te betalen uitkeringen		1.428.512	1.279.805
Te betalen voorschotten		66.122	61.189
Nog te betalen		-	355.388
Overige overlopende passiva		104	104
Totaal		**1.785.063**	**2.159.961**

8.2 Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Sinds 1 januari 2011 is er met de BNG bank een financieringsovereenkomst aangegaan voor een bepaalde tijd tot 01-01-2012, waarna deze overeenkomst stilzwijgend wordt verlengd met telkens een jaar. De kredietlimiet is per 01-01-2019 gewijzigd naar € 3.000.000,=.

De RSD heeft een huurovereenkomst met de gemeente Zevenaar gesloten voor de periode van 1 juli 2017 tot en met 30 juni 2027. De huurprijs voor 2023 is € 155K. Deze wordt jaarlijks geïndexeerd.
De RID heeft met de gemeente Westervoort een huurovereenkomst afgesloten voor de periode van 1 mei 2017 tot en met 30 april 2027. In 2023 bedroeg de huur €61K.

CONCEPT

9. Toelichting op het overzicht van baten en lasten

9.1 Bestuur

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2e turap 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Bestuurskosten	-	2.000	10.000	10.528	528	I
Ondernemingsraad	28.095	43.500	33.500	26.640	-6.860	I
Onvoorzien	-	1.500	3.500	56	-3.444	I
Totaal lasten	**28.095**	**47.000**	**47.000**	**37.225**	**-9.775**	
Baten	**Realisatie 2022**	**Begroting 2023 prim.**	**Begroting 2e turap 2023**	**Realisatie 2023**	**Verschil 2023**	**I/S**
Bijdrage Gemeente Duiven	7.024	11.750	11.750	9.306	-2.444	I
Bijdrage Gemeente Westervoort	7.024	11.750	11.750	9.306	-2.444	I
Bijdrage Gemeente Zevenaar	14.048	23.500	23.500	18.612	-4.888	I
Totaal Baten	**28.095**	**47.000**	**47.000**	**37.225**	**-9.775**	

Bestuur
De Wet op de Gemeenschappelijke Regeling is met ingang van juli 2022 gewijzigd. Voor deze aanpassingen is een overgangstermijn van 2 jaar. De verwachting is dat besluitvorming uiterlijk 1-7-2024 heeft plaatsgevonden.
Ook de ondernemingsraad heeft door verschillende omstandigheden maar beperkt gebruik gemaakt van de begrote middelen. Het budget zal in 2024 weer volledig worden benut.

Ondernemingsraad
Onderwerpen waar de ondernemingsraad veel over gesproken heeft zijn:

- Ontwikkeltraject RID
  - Functiehuis
  - Assessments
- Kantoorconcept (i.v.m. geluidsoverlast RSD)
- Verzuimcijfers SDL (Arboarts)
- Instemmen interne gedragscode
- RI&E biologische agentia + beeldschermwerk
- Instemming ongevallen analyse
- PSA – werkgroep sociale veiligheid
- Vrijwilliger RSD
- Inkoop RID
- Professionalisering OR
  - Communicatie
  - Zichtbaarheid

CONCEPT

9.2 RID

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2e turap 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Personele kosten	2.441.105	2.632.270	3.265.585	3.308.653	43.068	I
Huisvestingskosten	219.748	204.000	287.179	252.814	-34.365	I
Audits/Externe deskundigheid	81.005	88.000	152.217	201.537	49.320	I
Dir.kosten RSD	162.825	160.000	168.000	183.216	15.216	I
Datacomm.SSGA	90.401	99.200	99.200	88.122	-11.078	I
Onderhoud applicaties	1.454.250	1.598.675	1.872.675	1.722.653	-150.022	I/S
Overige kosten	9.860	20.350	10.350	2.194	-8.156	I
Ondersteunende dienst	100.104	112.700	118.341	121.300	2.959	I
Kapitaallasten	1.007.387	1.022.844	1.022.844	720.974	-301.870	I
Totaal lasten	**5.566.684**	**5.938.039**	**6.996.391**	**6.601.464**	**-394.927**	

Baten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2e turap 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Bijdrage Gemeente Duiven	1.490.486	1.663.938	1.867.891	1.786.368	-81.523	I/S
Bijdrage Gemeente Westervoort	892.882	991.436	1.118.968	1.070.247	-48.720	I/S
Bijdrage Gemeente Zevenaar	2.667.472	2.897.290	3.342.900	3.196.818	-146.082	I/S
Bijdrage RSD	379.444	385.374	397.457	387.589	-9.868	I/S
Bijdrage WSP MG	57.200	-	86.205	67.282	-18.923	I
Bijdrage MGR	79.200	-	182.970	93.160	-89.810	I
Totaal Baten	**5.566.684**	**5.938.039**	**6.996.391**	**6.601.464**	**-394.927**	

Personele kosten
De overschrijding op personeelskosten én externe deskundigheid is het gevolg van de doorontwikkeling van de RID. Hoewel afscheid is genomen van enkele inhuurkrachten, is veel inhuur langer gebleven dan begroot, omdat gekwalificeerd personeel moeilijk te vinden is in de huidige arbeidsmarkt. Voor enkele functies is zelfs externe deskundigheid ingeroepen om meer sollicitanten te trekken.

Huisvestingskosten
De onderschrijding is het gevolg van de daling van de elektriciteitskosten voor het datacentrum in Arnhem en Utrecht.

Directe kosten RSD
De licenties zijn duurder uitgevallen dan begroot als gevolg van hogere aantallen afgenomen licenties.

Onderhoud applicaties
Betreft onderhoud op software vanuit :
- de vastgestelde Informatie Beleidsprojecten (IBP), zowel afgerond als op te leveren in 2020 met een onderhoudscomponent;
- tussentijdse gezamenlijke projecten;
- software en contract convergenties;
- onderhoud op software ten behoeve van centraal gegevensbeheer en geo informatie.

Het betreft dus in de regel onderhoudskosten die voortvloeien uit projecten en opdrachtverstrekking door de gemeenten.

Als gevolg van verbeterd contractmanagement zijn enkele modules, applicaties, onderdelen stopgezet of verminderd, waardoor een kostenreductie mogelijk was. Daarnaast hebben niet alle

projecten doorgang gevonden, waardoor het daaraan gelieerde onderhoud via de exploitatie ook geen doorgang vond.

Kapitaallasten
Als gevolg van de doorontwikkeling RID worden veel projectgelden al jarenlang doorgeschoven. Doordat minder projecten gestart werden in 2021 en 2022, zijn de kapitaalslasten in 2023 lager. In 2023 zijn relatief veel projecten gestart, maar deze worden pas geactiveerd vanaf 1-1-2024.

Baten
Regionale Sociale Dienst de Liemers (RSD):
De bijdrage van de RSD in de exploitatiekosten van de RID bestaat uit twee componenten:
- Software die gebruikt wordt door de RSD;
- Bijdrage op basis van aantal werkplekken bij de RSD, afgezet tegen het totaal aan werkplekken in de Liemers. Deze verhouding wordt toegepast op de vaste exploitatie onderdelen van de RID, zoals personeelskosten, huisvestering etc.

De baten van de RSD aan het resultaat van de RID bedragen € 388K. Op SDL niveau wordt dit geëlimineerd.

Werkgeversservicepunt Gelderland Midden (WSP MG) en MGR:
De samenwerkende gemeenten in de regio Centraal Gelderland hebben een Modulaire Gemeenschappelijke Regeling (MGR) opgericht. De MGR bestaat uit de uitvoeringsorganisatie voor de inkoop en het contractmanagement van de (boven)regionale zorg, die mede verantwoordelijk is voor het leveren van managementinformatie: MGR Sociaal Domein CG.

Ook het Werkgeversservicepunt (WSP) Gelderland Midden is toegevoegd als module aan deze gemeenschappelijke regeling. Binnen de MGR zullen ook resttaken van voormalig Presikhaaf Bedrijven ondergebracht worden.

Er is een dienstverleningsovereenkomst afgesloten tussen RID en MGR en tussen de RID en WSP voor ICT ondersteuning. Het contract met WSP liep per 31-12-2022 af en het contract met MGR per 1-7-2022. Er was een addendum opgemaakt dat beide contracten doorliepen tot 31-12-2023.

De ICT ondersteuning wordt door de RID geleverd op basis van standaard kantoorconfiguraties, maar betreft meerdere domeinen. Bovendien maken MGR en WSP gebruik van veel standaardapplicaties en beveiligingsaspecten die de RID en gemeenten bekostigen. Op basis van de accounts wordt hiervoor een bijdrage gevraagd.
Deze baten verlagen de bijdrage per gemeente. Dit betekent dus een netto lagere bijdrage per gemeente voor de RID dienstverlening en diensten.

CONCEPT

9.3 Inkoop

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2e turap 2023	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Personele kosten	336.559	287.675	337.675	346.446	8.771	I
Totaal lasten	**336.559**	**287.675**	**337.675**	**346.446**	**8.771**	
Baten	**Realisatie 2022**	**Begroting 2023 prim.**	**Begroting 2e turap 2023**	**Realisatie 2023**	**Verschil 2023**	**I/S**
Bijdrage Gemeente Duiven	112.186	95.891	112.557	115.482	2.925	I
Bijdrage Gemeente Westervoort	56.093	47.946	56.279	57.741	1.462	I
Bijdrage Gemeente Zevenaar	168.280	143.838	168.839	173.223	4.384	I
Totaal Baten	**336.559**	**287.675**	**337.675**	**346.446**	**8.771**	

Gedurende 2023 zijn twee externe inkopers actief geweest. Er zijn meer uren gemaakt dan begroot waardoor een beperkte overschrijding is gerealiseerd.

9.4 RSD

Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Realisatie 2023	Verschil 2023	I/S
Personele kosten	5.841.038	4.475.389	4.835.846	6.544.882	1.709.036	I
Huisvestingskosten	227.742	236.430	271.430	246.019	-25.411	I
Automatiseringskosten	448.379	456.893	476.019	464.529	-11.490	I
Facilitaire zaken	102.367	115.800	138.800	146.164	7.364	I
Advies en Controle	57.311	53.200	59.700	92.858	33.158	I
Ondersteunende dienst	97.968	110.000	115.505	101.364	-14.141	I
Totaal lasten	**6.774.804**	**5.447.712**	**5.897.300**	**7.595.816**	**1.698.516**	
Baten	**Realisatie 2022**	**Begroting 2023 prim.**	**Begroting 2023 nw**	**Realisatie 2023**	**Verschil 2023**	**I/S**
Duiven: bijdrage exploitatie	1.359.336	1.396.614	1.514.947	1.580.831	65.884	I
bijdrage uitvoeringskst Tozo						
bijdrage dienstverlening	163.536	84.000	84.000	134.111	50.111	I
Westervoort: bijdrage exploitatie	814.315	968.203	1.053.958	1.099.879	45.921	I
bijdrage uitvoeringskst Tozo						
bijdrage dienstverlening	111.855	65.000	65.000	85.933	20.933	I
Zevenaar: bijdrage exploitatie	2.432.756	2.538.895	2.784.395	2.905.266	120.870	I
bijdrage uitvoeringskst Tozo						
bijdrage dienstverlening	526.236	345.000	345.000	479.488	134.488	I
Overige bijdragen	1.146.770	-	-	1.260.309	1.260.309	I
Totaal Baten	**6.554.804**	**5.397.712**	**5.847.300**	**7.545.816**	**1.698.516**	

Resultaat voor Bestemming	**-220.000**	**-50.000**	**-50.000**	**-50.000**	**0**	
Bestemmingsreserve Tozo	-75.000	-50.000	-50.000	-50.000	0	
Bestemmingsreserven Jeugd	-145.000	0	0	0	0	
Resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	

Personele kosten
De enorme personele overschrijding is grotendeels het gevolg van een andere presentatievorm. Voorheen werden overige bijdragen als subsidies in mindering gebracht op de personele kosten. Hiermee werden de personeelskosten alsmede de totale kosten gedrukt. Om beter inzicht te geven in de (fluctuaties binnen de) overige bijdragen, is gekozen voor een separate baten regel.
Voor vergelijkingsdoeleinden zijn de cijfers 2022 hierdoor óók aangepast.

Het restantverschil is het gevolg van het afboeken van oudere, ongegronde vorderingen alsmede extra gemaakte uren in het kader van de dienstverleningsovereenkomsten. Deze waren in de tussenrapportages niet volledig meegenomen (o.a. ROOO, energietoeslag), waardoor de dienstverleningskosten veel hoger uitkwamen dan begroot.

Huisvestingskosten
Het voordeel is ontstaan door eindafrekeningen servicekosten. Deze waren al enkele jaren niet verstrekt. Door corona waren er in de jaren 2020 en 2021 veel minder schoonmaakkosten en elektrakosten dan aan de RSD vooruit gefactureerd was.

Advies en controle
Deze kosten zijn incidenteel hoger uitgevallen doordat er voor specifieke projecten is ingehuurd.

Ondersteunende dienst
De ondersteunende diensten worden door 1Stroom uitgevoerd. Het betreft de salarisadministratie, de werkzaamheden omtrent het personeel (P&O), informatievoorziening en de facilitaire ondersteuning inclusief juridische zaken.
Sinds 1 juli 2020 worden de uren voor HRM op basis van realisatie in rekening gebracht, aangezien er geen grote HRM projecten zijn geweest. In 2023 vallen de kosten lager uit dan begroot.

Bestemmingsreserve Tozo
De uitvoeringskosten voor nog enkele controles op de juistheid van de Tozo uitkeringen, wat terugvorderingen van levensonderhoud, maar hoofdzakelijk het invorderen van de verstrekte bedrijfskredieten, vergde veel tijd. Door de wisselende rentetarieven en afwijkende termijnen vergde het opstellen van de saldobiljetten de nodige tijd. De invordering gaat voor een deel moeizaam, kost veel rappelleren, bellen, afspraken maken. Deze tijd wordt vergoed vanuit de Bestemmingsreserve Tozo.

Begrotingsrechtmatigheid

Programma	Begrotingsafwijking lasten		
	Begroot	Realisatie	Verschil
Programma 1: Bestuur	47.000	37.225	-9.775
Programma 2: RID	6.996.391	6.601.464	-394.926
Programma 3: Inkoop	337.675	346.446	8.771
Programma 4: RSD	5.897.300	7.595.816	1.698.516
Eliminatie doorbelasting intern	-397.457	-387.589	9.868
	12.880.909	**14.193.363**	**1.312.456**

Bestuur
Geen bijzonderheden.

RID
De onderschrijding bij de RID is het gevolg van de ontwikkelingen bij de RID de afgelopen jaren waardoor veel projecten geen doorgang konden vinden of zijn vooruitgeschoven. Voor komende jaren wordt een stijging van de kapitaallasten verwacht als gevolg van een stijging in gestartte projecten in 2023 en 2024. Daarnaast is er een onderschrijding gerealiseerd op onderhoud applicaties. Door verbeterd contractmanagement zijn de grote verwachte indexaties van leveranciers gemitigeerd. Ook is op enkele (niet vitale) applicaties het onderhoud verminderd of uitgesteld.

CONCEPT

Project	Begroot	Realisatie	Verschil	Toelichting
4.3.2 Managed SIEM/SOC(K)	0	7.841	-7.841	Verwacht werd dat de kosten pas in 2024 zouden komen
4.18.1 Netwerksegmentatie(K)	22.776	25.746	-2.970	Enkele kosten kwamen al in Q4 2023
4.17.1 Back up unit(K)	121.209	134.915	-13.706	Duurder dan verwacht
Overschrijding			**-24.517**	
Financieel gevolg			**ca. 2K**	**Hogere kapitaallasten per jaar**

Inkoop
In 2021 hebben twee inkoopadviseurs gekozen voor een andere baan, deze vacatures zijn niet opgevuld in verband met het onderzoek naar de toekomst van de afdeling Inkoop. In plaats daarvan is gebruik gemaakt van inhuurkrachten. De ingeschatte last is beperkt overschreden.

RSD
Het grootste nadeel is als gevolg van een presentatiewijzing (overige baten worden nu niet meer gesaldeerd maar separaat weergegeven). Het restant van de overschrijding betreft een begrotingsverschil op de personeelskosten, gefinancierd door de dienstverleningsovereenkomsten. Enkele dienstverleningen waaronder de ROOO en de energietoeslag zijn niet begroot maar wel uitgevoerd waardoor de tweede tussenrapportage veel lager uitviel dan de werkelijke last. Daarnaast zijn de personeelskosten hoger uitgevallen als gevolg van langdurige ziekte en zijn oninbaar geachte balansvorderingen afgeboekt.

9.5. Rechtmatigheidsverantwoording

Rechtmatigheidsverantwoording
De in de jaarstukken opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid.
Dit betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
    - Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 21-11-2022 door het AB is vastgesteld;
    - Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het AB zijn gemeld.
    - Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Op dit moment is er nog geen M&O nota opgesteld. De verwachting is dat dit in de loop van 2024 plaatsvindt.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening.
  Dit betekent dat:
    - Een verantwoordingsgrens van 1 % van de totale lasten van de GR (zijnde € 129K) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
    - Een rapporteringstolerantie van € 12K is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

CONCEPT

9.6 Incidentele baten en lasten

In 2023 waren er zowel incidentele baten als lasten.
De incidentele baten waren renteopbrengsten groot 114K. Deze rentebaten waren het gevolg van voorschotten met betrekking tot de energietoeslag 2023. Deze werd pas in december 2023 uitbetaald maar gedurende het jaar ontvangt de SDL hier een voorschot voor, hetgeen rente accumuleerde.
De incidente lasten waren 530K met betrekking tot de doorontwikkeling RID. Deze zijn door het bestuur geaccordeerd.

9.7. Gebeurtenissen na balansdatum

Bestuurlijke opdracht
Besloten is, op grond van diverse scenario's, dat de huidige RID wordt doorontwikkeld en dat op basis van een Liemerse I&A visie wordt berekend welke investeringen hiervoor benodigd zijn. Eind 2023 heeft het Algemeen Bestuur aangegeven te kiezen voor een groeiscenario. Dit scenario zal in april 2024 d.m.v. een Raadsvoorstel bij iedere gemeente worden behandeld.

Voor de afdeling Inkoop zijn we nog in gesprek op welke wijze de uittreding van de gemeente Zevenaar zal worden ingeregeld. Dit is mede afhankelijk van de keuze van 1Stroom.

CONCEPT

10. Overzicht Taakvelden en WNT

10.1 Taakvelden per programma

Bestuur

Taakvelden	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Verschil 2023
0.4 Overhead	47.000	47.000	37.225	-9.775
Totaal	**47.000**	**47.000**	**37.225**	**-9.775**

Bovenstaande taakvelden gelden voor zowel de baten als de lasten.

RID

Taakvelden	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Verschil 2023
0.1 Bestuur	48.500	63.500	64.180	680
0.2 Burgerzaken	136.000	126.500	146.430	19.930
0.4 Overhead	4.742.421	5.774.190	5.478.383	-295.807
0.61 OZB Woningen	189.300	193.300	189.483	-3.817
2.1 Verkeer en vervoer	99.500	99.500	81.692	-17.808
3.3 Bedrijfsloket	41.600	41.600	19.524	-22.077
7.4 Milieubeheer	17.500	17.500	4.087	-13.413
8.1 Ruimtelijke ordening	149.000	174.000	180.987	6.987
8.3 Wonen en Bouwen	128.844	108.844	49.110	-59.734
Totaal	**5.552.665**	**6.598.934**	**6.213.875**	**-385.059**

Verschil met cijfers hoofdstuk 9 betreft bijdrage RSD.
Bovenstaande taakvelden gelden voor zowel de baten als de lasten.

Inkoop

Taakvelden	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Verschil 2023
0.4 Overhead	287.675	337.675	346.446	8.771
Totaal	**287.675**	**337.675**	**346.446**	**8.771**

Bovenstaande taakvelden gelden voor zowel de baten als de lasten.

RSD

Taakvelden Lasten	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Verschil 2023
0.1 Bestuur	-	-	-	-
6.2 Wijkteams	60.000	60.000	74.284	14.284
6.3 Inkomensregelingen	2.171.384	3.361.084	3.494.482	133.398
6.5 Arbeidsparticipatie	2.907.577	2.240.723	3.731.032	1.490.310
6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO	20.493	20.493	18.964	-1.529
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	128.258	100.000	153.786	53.786
6.72 Jeugdzorg	145.000	100.000	94.821	-5.179
6.81 Jeugdzorg crisis	15.000	15.000	28.446	13.446
7.4 Milieubeheer	-	-	-	-
8.1 Ruimtelijke ordening	-	-	-	-
8.3 Wonen en Bouwen	-	-	-	-
	5.447.712	**5.897.300**	**7.595.816**	**1.698.516**

CONCEPT

Taakvelden Baten	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Verschil 2023
0.5 Treasury	-	-	114.270	114.270
3.3 Bedrijfsloket	-	-	-	-
6.2 Wijkteams	60.000	60.000	74.284	14.284
6.3 Inkomensregelingen	2.171.384	3.361.084	3.428.774	67.690
6.5 Arbeidsparticipatie	2.907.577	2.240.723	3.632.470	1.391.747
6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO	20.493	20.493	18.964	-1.529
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	128.258	100.000	153.786	53.786
6.72 Jeugdzorg	145.000	100.000	94.821	-5.179
6.81 Jeugdzorg crisis	15.000	15.000	28.446	13.446
7.4 Milieubeheer	-	-	-	-
8.1 Ruimtelijke ordening	-	-	-	-
8.3 Wonen en Bouwen	-	-	-	-
	5.447.712	**5.897.300**	**7.545.816**	**1.648.516**

SDL

Taakvelden Lasten	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Verschil 2023
0.1 Bestuur	48.500	63.500	64.180	680
0.2 Burgerzaken	136.000	126.500	146.430	19.930
0.4 Overhead	5.077.096	6.158.865	5.862.054	-296.811
0.61 OZB Woningen	189.300	193.300	189.483	-3.817
2.1 Verkeer en vervoer	99.500	99.500	81.692	-17.808
3.3 Bedrijfsloket	41.600	41.600	19.524	-22.077
6.2 Wijkteams	60.000	60.000	74.284	14.284
6.3 Inkomensregelingen	2.171.384	3.361.084	3.494.482	133.398
6.5 Arbeidsparticipatie	2.907.577	2.240.723	3.731.032	1.490.310
6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO	20.493	20.493	18.964	-1.529
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	128.258	100.000	153.786	53.786
6.72 Jeugdzorg	145.000	100.000	94.821	-5.179
6.81 Jeugdzorg crisis	15.000	15.000	28.446	13.446
7.4 Milieubeheer	17.500	17.500	4.087	-13.413
8.1 Ruimtelijke ordening	149.000	174.000	180.987	6.987
8.3 Wonen en Bouwen	128.844	108.844	49.110	-59.734
Totaal	**11.335.052**	**12.880.909**	**14.193.363**	**1.312.454**

Taakvelden Baten	Begroting 2023 prim.	Begroting 2023 nw	Rekening 2023	Verschil 2023
0.1 Bestuur	48.500	63.500	64.180	680
0.2 Burgerzaken	136.000	126.500	146.430	19.930
0.4 Overhead	5.077.096	6.158.865	5.862.054	-296.811
0.5 Treasury	-	-	114.270	114.270
0.61 OZB Woningen	189.300	193.300	189.483	-3.817
2.1 Verkeer en vervoer	99.500	99.500	81.692	-17.808
3.3 Bedrijfsloket	41.600	41.600	19.524	-22.077
6.2 Wijkteams	60.000	60.000	74.284	14.284
6.3 Inkomensregelingen	2.171.384	3.361.084	3.428.774	67.690
6.5 Arbeidsparticipatie	2.907.577	2.240.723	3.632.470	1.391.747
6.6 Maatwerkvoorzieningen WMO	20.493	20.493	18.964	-1.529
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	128.258	100.000	153.786	53.786
6.72 Jeugdzorg	145.000	100.000	94.821	-5.179
6.81 Jeugdzorg crisis	15.000	15.000	28.446	13.446
7.4 Milieubeheer	17.500	17.500	4.087	-13.413
8.1 Ruimtelijke ordening	149.000	174.000	180.987	6.987
8.3 Wonen en Bouwen	128.844	108.844	49.110	-59.734
Totaal	**11.335.052**	**12.880.909**	**14.143.362**	**1.262.453**

CONCEPT

10.2 Wet normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is in werking getreden met ingang van 1 januari 2013. De WNT regelt niet alleen de openbaarmaking van topinkomens in de publieke en semipublieke sector, maar stelt ook maxima aan de hoogte van de bezoldiging van topfunctionarissen en tevens aan de ontslagvergoedingen.

Met ingang van 1 januari 2015 is de Wet verlaging Bezoldigingsmaximum WNT (hierna WNT-2) in werking getreden. De WNT is van toepassing op gemeenten volgens art. 1.2 WNT. En bij of krachtens publiekrecht ingestelde rechtspersonen vallen onder de werkingssfeer van de WNT, zoals GR Samenwerking de Liemers.

De maximale bezoldiging mag voor een topfunctionaris in dienstverband niet meer bedragen dan € 223.000 per jaar (algemene maximum 2023).
De WNT definieert het begrip topfunctionaris voor instellingen in de (semi)publieke sector als:

- De leden van de hoogste uitvoerende en toezichthoudende organen;
- De hoogste ondergeschikte of de leden van de groep hoogste ondergeschikten aan dat orgaan;
- Degene of degenen belast met de dagelijkse leiding.

De leden van het dagelijks bestuur en algemeen bestuur van GR Samenwerking de Liemers ontvangen geen bezoldiging en geen onkostenvergoeding van GR Samenwerking de Liemers.

Conform de beleidsregels toepassing WNT hebben wij in onderstaande tabel voor alle topfunctionarissen de voorgeschreven informatie opgenomen. Voor niet-topfunctionarissen is er geen informatie opgenomen omdat geen enkele medewerker boven de norm uitkomt. De in de tabel genoemde functionarissen zijn onbezoldigd bij de GR Samenwerking de Liemers.

Gegevens 2023 **bedragen x € 1**	**W. Hekkers**
Functiegegevens	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	109.960
Beloningen betaalbaar op termijn	18.691
Subtotaal	*128.650*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	223.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.
Bezoldiging	128.650
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.

Gegevens 2022	
bedragen x € 1	**W. Hekkers**
Functiegegevens	Algemeen Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 t/m 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	103.812
Beloningen betaalbaar op termijn	23.067
Subtotaal	*126.879*
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	216.000
Bezoldiging	126.879

Gegevens 2023	
NAAM TOPFUNCTIONARIS	**FUNCTIE**
A.J. van Hout	Bestuurslid AB/DB
L.J.E.M. van Riswijk	Bestuurslid AB/DB
H.B. Hieltjes	Bestuurslid AB/DB
H. Sluiter	Bestuurslid AB
J. Derksen	Bestuurslid AB
P. Pennekamp	Bestuurslid AB
A. van Orden	Bestuurslid AB
A. Boone	Bestuurslid AB
S. Bijl	Bestuurslid AB
B. Kagei	Bestuurslid AB
T. Albers	Bestuurslid AB
J. Goossen	Bestuurslid AB
D. van Dam	Bestuurslid AB
J. Zwaga-Komen	Bestuurslid AB
G. Schrijner	Bestuurslid AB

CONCEPT

11. Bijlagen

11.1 Werk en Inkomen

Uitkeringsdossiers	Duiven			Westervoort			Zevenaar			RSD		
BUIG	**2021**	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**	**2023**
Budgetten ministerie	6.419.789	6.231.360	6.601.725	5.173.042	4.950.736	5.237.906	11.315.281	10.360.640	11.822.866	22.908.112	21.542.736	23.662.497
BUIG	6.448.128	6.211.038	6.668.440	4.871.151	4.733.032	5.293.384	11.734.133	11.486.618	12.884.935	23.053.412	22.430.688	24.846.759
waarvan LKS	312.160	344.458	413.611	235.639	286.067	364.050	551.118	692.143	912.861	1.098.916	1.322.667	1.690.522
waarvan BBZ	36.747	59.064	-2.532	29.058	50.599	19.714	19.339	195.144	23.927	85.144	304.807	41.109
Saldo	**-28.339**	**20.322**	**-66.715**	**301.891**	**217.704**	**-55.478**	**-418.852**	**-1.125.978**	**-1.062.069**	**-145.300**	**-887.952**	**-1.184.262**
Percentage	**-0,44%**	**0,33%**	**-1,01%**	**5,84%**	**4,40%**	**-1,06%**	**-3,70%**	**-10,87%**	**-8,98%**	**-0,63%**	**-4,12%**	**-5,00%**
Aantal **Dossiers**	402	384	382	322	306	298	760	725	740	1484	1415	1420
Daling tov vorig jaar	-6,51%	-4,48%	-0,52%	-6,12%	-4,97%	-2,61%	-7,54%	-4,61%	2,07%	-2,90%	-4,65%	0,35%

Loonkostensubsidie	Duiven			Westervoort			Zevenaar			RSD		
Peildatum 31-12	**2021**	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**	**2023**
Aantal klanten	44	47	46	32	40	46	77	100	115	153	187	207

Re-integratie inkoop	Duiven			Westervoort			Zevenaar			RSD		
trajecten incl.fac.voorz.	**2021**	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**	**2023**	**2021**	**2022**	**2023**
Totaal	293.291	364.508	441.957	300.253	330.800	379.816	647.806	725.784	756.225	1.241.349	1.421.092	1.577.998

11.2 Tozo

TOZO	verstrekt	afgelost	ontvangen	rente	openstaand bedrag 31-12-2023
Duiven	19	4	€ 42.252,25	€ 1.742,19	€ 62.298,58
Westervoort	22	2	€ 41.074,28	€ 3.253,77	€ 103.377,94
Zevenaar	44	4	€ 87.668,54	€ 4.732,72	€ 226.180,99

CONCEPT